

HÜSEYNBALA
MİRELEMOV

V A S İ Y E T

Türkçeye aktaran: Azad Ağaoğlu

Vasiyet
(İki perdeli kara komedi)

KİŞİLER

Devran: Zengin bir adam.

Rüya: Devran'ın karısı.

Bayram: Devran'ın kardeşi.

Zehra: Bayram'ın karısı.

Ceylan: Devran'ın kızkardeşi.

Pirim: Ceylan'ın kocası.

Samir: Devran'ın amcasının torunu.

Elman: Devran'ın arkadaşı.

Delisay: Filipinli hizmetçi.

Timur: Rüya'nın modacısı, sıra dışı giyinen genç adam.

BİRİNCİ PERDE

Oldukça gösterişli dizayn edilmiş olan geniş, aydınlık bir salon. İki başta, üst kata çıkan, tırabzanları özel işlemeli merdivenler var. Salonun ortasından modern tasarımlı büyük bir avize sarkar. Her şeyde bir zenginlik, refah ve zevk belirtisi var. Ortada büyük bir ziyafet masası. Beyaz masa örtüsünün üzerinde güzel bir servis takımı: Pahalı kadehler, tabaklar, pırıl pırıl çatal bıçaklar... Delisay hizmetçi kıyafetinde servisle ilgilenmektedir. Sık sık girer çıkar, bir şeyler getirir, götürür. Sahneden olacaklarla asla ilgilenmemektedir. Kendi işi dışındaki her şeye kayıtsızdır. Rüya üst katta belirir. Timur'un eşliğinde, soylu kadınlara özgü bir edayla merdivenlerden iner, inerken konuşmaktadır. Kendi güzelliğinden, konuşmasından, sesinin ahenginden, kisası, tüm varlığından zevk aldığı sezilmektedir.

Rüya. Bir tek sizinle çalışırken ne yoruluyor, ne de sıkılıyorum, Timur Bey. Eski stilistlerimi pek beğenmiyordum, uğraştırıyorlardı beni.

Timur. Onlar nereden stilist oluyormuş, Rüya Hanım? Onlar sıradan kuaförler... *(Alaycı bir*

şekilde) Berberler. Dedikodu yapmak gibi olmasın ama birer uydurma sertifika ayarlamışlar, birer tane de eğreti madalya takmışlar yakalarına, stilistik taşıyorlar... *(Ara)* Onlardan bahsetmek bile istemiyorum Rüya Hanım, zaten adım çıkmış. Haydi, konuyu değiştirelim.

Rüya. *(Onaylar tarzda)* Haklısınız Timur Bey, bahsetmeyelim, dedikodu bize yakışmaz. *(Salonun ortasında dikilerek edalı bir şekilde Timur'a bakar)* Söyleyin bakalım bu saç modeli bana yakıştı mı?

Timur. *(Hayranlıkla)* Yakıştı demek az kalır, Rüya Hanım, şahane görünüyorsunuz, sizden gözlerimi alamıyorum... Erkeklerin ne kadar mest olacaklarını varın da siz düşünün artık.

Rüya. *(İşveyle)* Timur Bey, rica ederim, konuşurken biraz dikkat ediniz... Ne de olsa ben evli bir kadını...

Timur. Ah, Rüya Hanım, zaten her şey o kadar göreceli ki... İnanınız, aynen tiyatrodaki gibi...

Rüya. *(Şaşırılmış)* Tiyatro da nereden çıktı?

Timur. *(Neşeli)* Tiyatro yönetmenliğinden mezun olduğumu bilmiyor musunuz, Rüya Hanım?

Rüya. Öyle mi?..

Timur. Evet, işte bu yüzden bazen hayatı bir tiyatro sahnesi gibi, olayları ise türü belli olmayan birer oyun gibi görüyorum.

Rüya. Demek öyle, ben de bu artistik edalar, bu kibar tarz nereden geliyor diyordum. Şu saçın şekli bile. Ne karmaşık bir imge! Tam bir tiyatro!..

Timur. Sizin bu ince ve ipek gibi saçlarınız o kadar yumuşak, o kadar kolay taranıyor ki dilediğiniz imgeyi ortaya çıkarmak mümkün.

Rüya. Ah, Timurcuğum, bu da bir şey mi?.. Sen benim saçımı eskiden görseydin... *(Saçlarını okşar ve ah çeker.)*

Timur. Eseflenmenize gerek yok, Rüya Hanım. Şehrimizin kendini beğenmiş sosyetik kadınları sizin saçlarınızı kiskanıyor, çekemiyor...

Rüya. *(Ara. Gözlerini bir noktaya dikerek)* Geçmişimi aklımdan çıkaramıyorum... Olan biten, gördüklerim... Bir türlü kalbimden, zihnimden silinmiyor. Hatırladıkça içim daralıyor... Kederleniyor, üzülüyorum. Ah...

Timur. (*Yaranmaya çalışarak*) Hiç merak etmeyiniz Rüya Hanım. Bana içinizi dökebilirsiniz... Ben mezar gibi sessizimdir...

Rüya. (*Özlemlerle*) Timurcuğum. Bir zamanlar ne kadar mesuttum, ne kadar dertsiz tasasızdım! Burnumda tütüyor o zamanlarım... Babam ünlü bir bilim adamı, annem bilinen bir doktordu. (*Ara*) Fakat ne yazık ki o mesut günler kısa sürdü...

Timur. (*Şaşırması*) Ne oldu ki? Sonra neler oldu?

Rüya. Düşünsene, böylesine sosyetik bir aileye damat olma hevesinde, uzak bir köyden Ferhat adında bir delikanlı ortaya çıkıverdi. Kendisi fakir, üstelik geleceği de belirsiz olan bir Ferhat...

Timur. (*Rüya'nın sözünü keser*) Ferhat mı? Ferhat da kim, Rüya Hanım?

Rüya. (*İşveyle*) Kimliği seni çok mu ilgilendiriyor?

Timur. Elbette ilgilendiriyor, Rüya Hanım. Sizinle ilgili her şey beni de ilgilendirir.

Rüya. (*Büyük bir sır veriyormuşçasına*) Timur Bey, Devran Bey'in benim ikinci kocam olduğunu biliyor muydun?

Timur. (*Şaşkın ve işveli*) Amanın!.. Ne diyorsunuz? Hiç bilmiyordum.

Rüya. Evet, öyle... Bunu çok az kişi bilir, Timurcuğum... O yıllarda ben Ferhat'la ateşli, akla hayale sığmayan bir aşk yaşadım... Unutulmayan bir aşk...

Timur. (*Şaşkın*) Şu an şoktayım, Rüya Hanım.

Rüya. İnan öyle, Timurcuğum. Çok yakışıklı bir gençti. Hem sadık, hem de cesurdu. Deli gibi âşıktım kendisine! Kadının âşık olması bambaşka bir şey, Timur, sen bilemezsin.

Timur. Ya anne babanız? Sizin aşkınıza ne diyorlardı?

Rüya. (*Üzgün ve esefle*) Anne babam... (*Ara*) Yaramı deşme... Ferhat'ın adını duymak dahi istemiyorlardı.

Timur. (*Ukalaca*) Anne babalar neden çocuklarının duygularına saygı göstermezler acaba, Rüya Hanımcığım? Üstelik de sizin gibi bir evlat, sizin gibi hanım hanımcık bir kız... Yüzünüze karşı övmüş gibi olmayayım, fakat siz hem akıllı, hem de sosyetik bir hanımefendisiniz.

Rüya. Biz soyluyuz, sosyeteyiz, bu köylü çocuk senin dengin değil, diyorlardı. Onunla mutlu olamazsın, diyorlardı. *(Ara)* Daha o zamandan etrafımda fir dönen, gölgem misali peşimde dolanan Devran'la evlendirmek istiyorlardı beni.

Timur. Benim bildiğim Devran Bey de şehirli değil. Hem de yaşta sizden bir azcık büyük olmalı.

Rüya. Öyle. Fakat Devran uyanıkmiş, atakmiş, para kazanmayı iyi biliyormuş, beni de çok seviyormuş. Yaşlı olması da iyiymiş, tecrübe demekmiş... Yalvardım, yakardım, ağladım, fakat kimseye dinletemedim. Mecbur kalarak kesin kararımı söyledim: Ben Ferhat'tan başka kimseye varmam, dedim. *(Ara)* Nitekim varmadım!

Timur. *(Şaşırmış)* Ya anne babanız ne yaptı?

Rüya. Ne mi yaptılar? *(Ara)* İnanamazsın, ama benden, yani biricik kızlarından yüz çevirdiler.

Timur. Allah'ım, neler duyuyorum? *(Ara)* Size karşı bu kadar acımasız oldular yani? Ya Devran Bey, o da mı sizden yüz çevirdi? Yoksa başkasıyla mı evlendi?

Rüya. *(Ciddiyetle)* Olur mu hiç? Devran yenilgiyi kabullenen biri değil. Beni tanıdıktan sonra eşinden ayrıldı... İki dünya bir araya gelse senin peşini bırakmam, dedi. Önünde sonunda benim olacaksın... Bir süre sonra pişman olup tıpış tıpış bana döneceksin, dedi...

Timur. Allah'ım, tam bir dizi film bu! Ya sonra?

Rüya. *(Kederli)* Dizilerde gördüklerinin çoğu uydurma, Timur Bey. Oysa benim anlattıklarım yaşanmış şeyler.

Timur. *(İlgile)* Sonra ne oldu?

Rüya. Pişman olmadım, çünkü çok mesuttum. Birbirimizi deliler gibi seviyorduk. Gerçi Ferhat'la kirada oturuyorduk. Benim bursum vardı, Ferhat'ın da maaşı... Sabah okula gidiyor, akşam amelelik yapıyordu.

Timur. *(Rüya'nın sözünü keser)* Ne ameleliği?

Rüya. Nerede çalıştığını, ne iş yaptığını bana çok anlatmıyordu... *(Ara)* Neyse, orası mühim değil. Allah'ın verdiği rızkı tatlılıkla yiyorduk. Mühim olan şu ki mesuttuk. Birbirimizi anlıyor ve seviyorduk.

Timur. Peki, bu büyük aşkın sonu nereye vardı, Rüya Hanımcığım? Neler oldu, aranızda kim girdi? Neden ayrıldınız?

Rüya. Biz ayrılmadık.

Timur. Ya?

Rüya. *(Ağlamaklı)* Bizi ayırdılar.

Timur. *(Şaşkın)* Aman Allah'ım! Nasıl yaptılar?

Rüya. Bir gece Ferhat eve gelmedi. Aklıma kötü şeyler getirmedi, çünkü bazen mesaiye kalması gerekiyordu. Fakat ertesi gece de gelmedi. Sonraki gece de... *(Eliyle gözyaşını siler.)* Sonra... Kayboldu, ortadan yok oldu Ferhat. Böyle biri hiç yokmuş gibi. Hiç kimsenin bir faydası olmadı. Nereye gittiysem, Ferhat'ı gördüm diyen çıkmadı. Neler çektim, neler!.. Depresyona girdim... Birkaç defa canıma kıymak istedim, olmadı. Annem geldi, götürdü beni. Bir iki ay dolmadan zavallı babam rahmetli oldu. İşte o vakit Devran Bey tekrar çıktı ortaya. Peşimde dolandı, yalvardı yakardı, vaatler verdi... Ve sonra... *(Ara)* Kadın zayıf bir varlıktır, dostum.

Timur. *(İlgiyle)* Siz kendisini sevebildiniz mi peki?

Rüya. Kimi?

Timur. Devran Bey'i.

Rüya. (*Üzgün bir ruh haliyle*) İnsan hayatta gerçek sevgiyi tek bir kez yaşar, dostum. Tek bir kez... Ferhat'ın ardından benim için fark eden bir şey yoktu artık. Devran'ı ya da başka biri. Artık kimseyi gerçek bir aşkla sevemezdim. Kalbimin kapıları aşka kapanmıştı. (*Masaya yaklaşır*) İşte böyle, Timur Bey...

Timur. Ah, zalim hayat! Sizin gibi bir kadına nasıl kıyılır?

Rüya. Evet, kıydılar, Timur Bey, kıydılar... Canıma okudular... (*Ara. Saatine bakar.*) Bu konuyu bitirelim. Birazdan misafirlerimiz gelecek. Masaya bir bakalım, şu Filipinli hizmetçi neler yapmış, bir görelim.

Timur. (*İlgiyle*) Rüya Hanım, bir şey de sormak istiyorum.

Rüya. (*Timur'un sözünü keser ve bambaşka bir tavırla*) Timurcuğum, konuyu bitirelim dedim ya! Senin görevin bitti bildiğim kadarıyla. Güle güle...

Timur. Rüya Hanım, lütfen bir konuyu da açıklayınız.

Rüya. *(Sıkılmış)* Kısa olsun...

Timur. Neden Filipinli bir hizmetçi tuttunuz?

Rüya. *(Alaycı bir gülümsemeyle)* Yanında konuşulanları anlamasın diye... Sana her Şeyi açıklamak zorunda mıyım? Haydi, kendine iyi bak.

Timur. Pardon. *(Aceyleyle reverans yapar, çekilir.)*

(Delisay elinde alan cep telefonuyla gelir. Telefonu Rüya'ya verir, baş eğerek aceyleyle gider.)

Rüya. Efendim? Dinliyorum. *(Telefonu dinler. Yavaş yavaş sinirlenir, öfkeyle cevaplar.)* Ne diyorsun? Aklını mı kaçırdın? Ben Devran'dan para isteyemem, o kadarını hiç isteyemem. Sana, gücünün yetmediği işlere bulaşma diye kaç defa söylemedim mi? *(Sertçe)* Ne demeye çalışıyorsun? Samir, ben seni anlamıyorum... Gelmen gerekiyor, elbette gelmen gerekiyor. Biliyorsun ki davetlisin... Hayır, burası o konunun yeri değil... Hem o kadar abartma, herkes sandığın kadar saf değil. *(Ceylan'la Pirim'in geldiğini görür.)* Tamam, gelenler var, sonra konuşuruz, tamam.

Ceylan. Selam, yakışıklı ağabeyimin güzel ve sevgili eşi. *(Rüya'ya sarılıp öper.)* Pirim, koca Bakü'de bu güzelliğe, bu endama sahip gelin var mı, bak bakalım?

Pirim. Ceylan Hanım, bana böyle zor sorular sorma.

Rüya. *(Ceylan'dan kopar. Alaycı bir tavırla.)* Senin gibi de sıcakkanlı, samimi görünce yok ama.

Ceylan. Gerçek mi söylüyorsun, kız?

Rüya. Yoksa şüphen mi var?

Ceylan. Şüphem olur mu? Hiç şüphem yok. Şehri baştanbaşa dolaşsan benim gibi görünce bulamazsın. *(Ara)* Bulur mu, Pirim, sen söyle.

Pirim. Bana bilmediğim şeyler sorma Ceylan.

Ceylan. Sen avcılık dışında ne biliyorsun peki, a pir olasıca Pirim?

Pirim. *(Lafı değiştirmek için Rüya'ya dönerek)* Rüya Hanım, Devran Bey doğum gününü neden bir restoranda kutlamıyor? Maşallah hiçbir eksigi de yok...

Ceylan. Ben de aynısını soracaktım. Bu da ne demek oluyor? Neden evde toplanıyoruz?

Rüya. Siz zannediyor musunuz ki Devran her şeyi bana anlatıyor? Ya da bir şey yapacakken nasıl, nerede yapmayı danışıyor mu?

Ceylan. Ya kime anlatıyor, kız? Kime akıl danışıyor?

Rüya. Ben hiçbir şey bilmiyorum dedim ya.

Pirim. *(Sofraya açgözlülükle bakarak)* Rüya Hanım, ağam herkes mutlaka burada olacak diye sıkıca tembihledi. Demek oluyor ki bugün güzelce kafaları çekeceğiz. Babam bile ölse ben mutlaka bırakır gelirdim.

Ceylan. *(Pirim'e doğru elini kolunu oynatarak)* Senin baban mı önemli, yoksa Devran ağabeyimin doğum günü mü? Hepimize ekmeği veren benim ağabeyim değil mi? Allah tuttuğunu altın etsin. *(Rüya'ya dönerek)* Rüya, gadasını aldığım, ağabeyim kendisi nerede peki?

Rüya. Şimdi gelir o da. Siz oturup keyfinize bakın. *(Misafirleri terk eder.)*

Ceylan. *(Arkasından)* Ba ba ba. Sanki Şah Abbas'ın torunu. Şunun edasına, şunun çalımına bak.

Pirim. *(Biraz sert)* Doğru dur, dilini de tut. İleri geri konuşup laf sokma.

Ceylan. İleri geri ne konuştum ki? Ağzıma fermuar mı taktırayım? Lafın yeri geldi, söyleyiverdim.

(Delisay tepside bir şeyler getirerek sofraya dizer. Ceylan ve Pirim ilgiyle izlerler.)

Pirim. *(Besbelli ihtirasla)* Şu keklik gibi seken kızcağıza baksana.

Ceylan. *(Özel bir vurguyla)* Kızcağız mı? Küçülsün de cebime girsin. Keklikmiş! Yok, sülün! Yaşa benden bile büyük, elli yaşında kadın, biliyor musun? Filipinliler hep böyle sıska olmuş diyorlar.

Pirim. Abartma canım. Elli olamaz. Sen...

Ceylan. *(Sözünü keser)* Vallahi doğru söylüyorum. Rüya Hanım kendisi söyledi.

Pirim. Konuşmak bir tarafa dursun, zalimin kızı sesini bile çıkarmıyor.

Ceylan. Sanki sesi çıksa ne konuştuğunu anlayacak mısın?

Pirim. Bari bir merhaba desin.

Ceylan. Bunların ülkesinde merhaba demek âdeti yok galiba.

Pirim. Onu kim söylüyor?

Ceylan. Bunu da ben söylüyorum.

Pirim. *(Sırıtarak)* Hizmette ve temizlikte kimse bunlar gibi olamaz, diyorlar. Çeneleri de sıkıymış.

Ceylan. *(Şaşırılmış)* Sen nereden biliyorsun?

Pirim. Kızım, bizimkilerin çoğunun evindeki hizmetçiler bunlardan işte. Sabahtan akşama çalışıyor, yorulmak ne olduğunu bilmiyorlar.

Ceylan. Hemen sana da bir Filipinli kadın getirtelim, Pirim, ne dersin? Fakat çok beklersin! *(Ara)* Şunun iştahına bak hele!

Pirim. Kızım, bizim hizmetçi Gülya'dan şikâyet edip durmuyor musun sabah akşam? Bıktırıp usandırmadı mı seni? *(Ara)* Benim de canıma tak dedirtti. Şunu yap, bunu yap...

Ceylan. Senin canına tak dedirtmiş olabilir, benim keyfim şimdilik yerinde.

Pirim. Niçin kızılıyorsun, yahu? Ben senin iyiliğın için konuşuyorum.

Ceylan. Pirim, sıvama şimdi. Gülya'yla ne cevizler kırdığınızı biliyorum. Senin canını öyle bir yakacağım ki! Konuşmuyorum, ağzımı açmıyorum diye hiçbir şeyden haberim yok sanma. Her şeyin hesabını tutuyorum. Zamanı gelince sandığı açıp kirli çamaşırılarını ortaya dökceğım. Ceylan'ın öfkesinin tadını o zaman görürsün.

Pirim. *(Gülerek)* Delisin sen kız, vallahi delisin...

Ceylan. Deli senin o baykuşa benzeyen, kocayıp evde kalan kızkardeşin.

Pirim. *(Gülmemek için kendini zor tutarak)* Öyle bağırarak konuşmasana kızım, bir duyan olacak.

Ceylan. Duyarlarsa duysunlar, çok umurumdaydı!
(Bayram ile Zehra gelir. Zehra tesettürlüdür.)

Bayram. Bir yerden çok gürültü geliyorsa, sevgili bacım Ceylan orada demektir.

Ceylan. Abov, Bayram ağabey, sen misin?

Bayram. Yoksa tanımadın mı?

Ceylan. Senin Ceylan adından bir bacın yok, değil mi, ağabey?

Bayram. Senin adın Ceylan mıydı, kız?

Ceylan. A maskara herif, senin bazı gamsızlar gibi bir düzine bacın mı var ki adlarını aklında tutamıyorsun?

Bayram. Tamam, bence de adın Ceylan, şu Avcı Pirim'in avladığı Ceylan sen değil misin?

Ceylan. (*Alaycı*) Avladı da beni ak güne mi çıkardı sanki?

Bayram. Nankörlük etme bacım, Pirim'in ne kadar iyi bir avcı olduğunu, kuşu gözünden vurduğunu bilmeyen yok.

Ceylan. Sen lafı değiştirme bakayım! Niçin bir arayıp sormuyorsun, bir kapımı açmıyorsun, halimi hatırımı sormuyorsun? A pir olasıca, neredeyse yüzünü de unutacağım.

Bayram. Onu Devran ağabeye sor. Bana o kadar iş, o kadar görev yüklüyor ki kardeşimi, bacımı aklıma getirecek zamanım olmuyor. Aha da Zehra

şahidim, namaz kılacak zamanı bile bulamıyorum. *(Ara)* Ama Pirim'e sık sık halini hatırlını soruyor, sana da selamımı iletmesini söylüyorum.

Ceylan. *(Şaşırılmış)* Namaz mı? Sen namaz mı kılıyorsun ki? Ne zamandan beri yapıyorsun sen bu hayırlı ameli?

Bayram. *(Zehra'yı işaret ederek)* Atı atın yanına bağlarsan, rengini almasa da huyunu alır.

Ceylan. *(Zehra'ya)* Kız, gelin, şu zavallı ağabeyimin başına ne oyunlar getiriyorsun sen bakalım?

Zehra. Bu bendenin işi değil, Ceylan abla, Allah'ın her Müslüman'a buyurduğu bir yol. Hak yol.

Ceylan. Daha ben ne diyeyim? Madem Allah'ın adını andın, diyecek sözüm yok.

Zehra. İnşallah sen de bu hak yola gelince, ağabeyini suçlamayı bırakırsın.

Bayram. *(Kendilerini ilgiyle dinleyen Pirim'e dönerek)* Avcı Pirim, buraya doğum günü kutlamaya mı geldik, laf yarıştırmaya mı?

Pirim. Bayram kardeş, Devran ağabey gelinceye kadar bir şekilde vakit geçirmemiz gerekmiyor mu?

Bayram. Nerede ki?

Ceylan. Rüya Hanım, işte olduğunu, geciktiğini söyledi. Neredeyse gelir şimdi.

Bayram. Ya Rüya Hanım nerede?

Ceylan. Rüya da gitti... *(Sözünü bitiremez. Rüya, üzerinde tuvaletiyle gelir. Çok güzeldir. Herkes ona bakar.)* İşte geldi ağabeyimin güzel mi güzel, tatlı mı tatlı sevgilisi!

Rüya. *(Yapmacık bir gülümsemeyle)* Hepiniz hoş geldiniz. Sizi gördüğüme memnun oldum. Masaya buyurunuz. *(Bayram ve Zehra'yla merhabalaşır.)*

Ceylan. Ağabeyimi beklesek de masaya öyle mi geçsek, gelinim?

Rüya. Şimdi gelir. Siz buyurun. Zaten kendisi böyle istedi.

(Herkes sofradaki yerini alır. Devran ve bir adım arkasından Samir gelirler. Devran altmış yaşlarında, epey zinde, gayet hoş görümlü bir

adam. Samir adaleli vücudu olan, boyu bosuyla derhal dikkat çeken, otuz yaşında yakışıklı bir genç. Devran'ın geldiğini gören misafirler hep birden ayağa kalkar. Devran eliyle herkese oturmalarını işaret eder.)

Devran. Oturun, oturun. Hepiniz hoş geldiniz. A sevgili Ceylan bacım. *(Yanına giderek Ceylan'ı öper.)*

Ceylan. Bacın kurban olsun sana. Ayaklarının altında kurban olurum senin.

Devran. Kardeşim Bayram. *(Bayram'la öpüşür.)* Damadım Avcı Pirim, avladığı da işte benim şu zavallı bacım. Dilsiz ağızsız Ceylan bacım. *(Kahkahayla güler.)* Sevgili ve muhterem bacımız Zehra Hanım, erkeklerle tokalaşmadığını biliyorum. *(İki elini göğsünde kavuşturarak Zehra'ya doğru eğilir.)*

Zehra. Allah razı olsun, Devran ağabey. Allah'ın nazarı daima üzerinde olsun.

Devran. Samir nereye gitti?

Samir. *(Yaklaşır)* Buradayım, amcaoğlu.

Devran. Buradasın... çok güzel! *(Herkesi tatlı tatlı süzer.)* Canlarım, hepimiz biliyorsunuz ki Samir benim, nasıl derler hani, hem danışmanım, hem de sağ kolum. *(Samir'in kolunu tutar.)* Biliyorsunuz ki iş yapacağım insanlarla görüşmek için önce hep bu yakışıklıyı gönderirim. Biliyorum ki tatlı diliyle yılanı yuvasından çıkarır. Samir'i bir tek ben yok, hepimiz çok seviyoruz. Bu yüzden Samir, senin yerin masanın başında, benim yanımda, benim sağ yanımda, sağ kolum olduğun için. Solumda, kalbimin olduğu tarafta ise hayatım kadar sevdiğim, yeryüzünün en güzel, en parlak incisi Rüya Hanım oturacak. *(Ceylan'a bakıp gülümseyerek)* Ceylan bacım, ekleyeceğin bir şey varsa buyur söyle.

Ceylan. Yok, ağabey, senin lafının üstüne bir şey eklemek bizim ne haddimize? Senin her sözün bize bir emirdir.

(Herkes güler. Devran herkesten çok güler.)

Devran. Öyleyse, haydi buyurun, oturalım. Herkes burada mı? *(Masanın aşağı başında bir boş yer görür.)* Orası neden boş? Kim burada değil, Rüya Hanım?

Rüya. Davet edilen herkes burada.

Devran. *(Oturanları dikkatlice süzerek)* Ya Elman nerede? Onu davet etmedin mi?

Rüya. *(Teklifsizce)* Elman yabancı ama, Devran. Sen buraya yalnızca akrabaları davet ettin.

Devran. *(Telefonunu çıkararak arar.)* Selam... Evet, benim... Hemen arabaya atla bize gel! Eve, bizim eve! Senin mutlaka burada olman gerekiyor. Sözümü yere düşürme, bir defa söyledim, bitti. Bekliyoruz. *(Telefonu cebine koyar, Rüya'ya döner)* Elman bana akrabalarımın daha yakın, Rüya Hanım! Biliyorum, kendisinden hazzetmiyorsun... Ama ona bakarsan, bir zamanlar beni de sevmiyordun...

Rüya. *(Devran'ı sertçe süzerek)* Bunu daha uygun bir zamanda söylemiş olsan cevabını verirdim, burası yeri değil.

Devran. *(Ayakta)* Peki, bunu geçelim... Buraya eğlenmek için toplandık. Sevgili yakınlarım, bugün 60. yaşımı bitiriyorum. Bu yuvarlak rakamı gösterişli bir şekilde de kutlayabilirdim... İnşallah yakın günlerde bunu yapacağım da... Ama bugün yalnızca sizlerle beraber olmak istedim. En yakın akrabalarımınla. Nedenini biliyor musunuz? *(Ara)*

Nedenini hiçbiriniz aklınıza bile getiremezsiniz. *(Dikkatle herkesin yüzüne bakar.)* Çünkü sizlere sıra dışı bir sürpriz hazırladım.

Bayram. Ağabey, senin varlığın bizim için bir sürpriz zaten. Bundan öte ne sürprizi?

Pirim. Devran Bey, Bayram doğru söylüyor, bizim için en büyük sürpriz senin varlığın.

Ceylan. *(Devran'a)* Ağabey, bizim büyüğümüz sensin. Hepimiz ekmeği senin sayende yiyoruz, bunu sen de biliyorsun. Fakat bizi imtihana çekmek de neden? Sadede gel de işimizi bilelim, gadasını aldığım.

Rüya. *(Ayağa kalkıp asık suratla gider.)* Beni mazur görün, mutfağa bir bakmam lazım.

Devran. *(Rüya'nın peşinden bakar, esefle)* Galiba Rüya Hanım'ı incittim.

Ceylan. *(Kışkırtıcı bir tarzda)* Öyle, ağabey, senin bu sevgilin amma da alıngan.

Devran. *(Ceylan'a dikkatlice bakarak)* Efendim, bacım?

Ceylan. Biraz fazla şımartmışsın diyorum, ağabey.

Devran. Şımarık değil, Ceylan bacım, nazlıdır. Onun gönlünü incitemem, çünkü bana çok pahalıya mal oldu. Üzerine fazla gitsem, kendisini kaybederim. Bunu bir ben bilirim, bir de... Allah bilir. *(Samir'e)* Amcaoğlu, peşinden git, gönlünü yap da getir. Seni çok sever, biliyorum, kırmaz.

Samir. *(Sevinerek)* Baş üstüne. *(Gider.)*

Ceylan. Ağabey, masadakilerden yiyebilir miyiz?

Devran. Benimle alay mı ediyorsun, Ceylan bacım? Yesene, kimi bekliyorsun?

Ceylan. Ne bileyim yahu, o kadar kafa karıştırıcı şeyler söylüyorsun ki biz de ne yapacağımızı bilemedik.

Devran. Avcı Pirim, kadehlerimizi doldur. *(Zehra'ya dönerek)* Zehra bacım, kusura bakma. Votka değil, üzüm suyu, kendi bağımızın üzümünden yapılmış şarap. Helaldir.

Zehra. Allah razı olsun, Devran ağabey. Siz bilirsiniz.

(Masanın üzerindeki ışık kısılır. Sahnenin önü aydınlanır. Rüya gelir, elinde telefon var. Birilerini

arar, ulaşamaz. Samir koşarak gelir, Rüya'ya varınca aniden sarılır ve dudaklarından şehvetle öper. Rüya Samir'den kurtulmaya çalışır.)

Rüya. (Yarı işve, yarı tedirginlikle) Bırak! (Samir'den kopar.) Aklını mı kaçırdın? Bir gören olacak şimdi.

Samir. (Coşkulu bir ihtirasla) Rüya, seni görür görmez sarılıp öpmek istedim. Oracıkta, herkesin yanında. Kendimi zor zapt ettim. Seni görünce eriyorum...

Rüya. (Heyecanlı) Dikkatli olmamız lazım "amcaoğlu" Samir. İnsanlar sandığın kadar saf değil...

Samir. Ne var? Bir şey mi oldu?

Rüya. Hiçbir şey olmadı. Ben kendimi tanıyamıyorum, o kadar. Çok tedirginim. Bizi biri görür de, Devran'a haber ulaşırsa, neler olur biliyor musun?

Samir. Hep her şeyi abartıyorsun!

Rüya. Aman Allah'ım! Sana hiç laf anlatamıyorum...

Samir. Ne oldu, Allah'la ne işin var? Ben yanında değil miyim?

Rüya. *(Özlemle)* Seninle her bulduğumuzda, sanki üzerime karabasan çöküyor... Bir yandan Devran'ın korkusu, diğer yandan... *(Ara)*

Samir. *(Onun sözünü keser)* Diğer yandan ne?..

Rüya. Diğer yandan da çok uzaklardan, sislerin içinden bir çift üzgün göz sanki bana bakıyor... Beni izleyen o tedirginlik ve özlem dolu gözler sonra bir hayal gibi eriyerek kayboluyor. O dilsiz bakışlarda bin bir soru görüyorum, o bakışlarda bir nefret seziyorum. *(Üşüyormuş gibi kollarını göğsünün üzerinde kavuşturur.)* O bakışlardan çok korkuyorum... Çok korkuyorum...

Samir. *(Şakayla)* Sen gerçekten de aklını kaçıırıyorsun galiba. Söylediklerinden hiçbir şey anlamıyorum, ne gözü, ne sisi, ne nefreti? Galiba dün gece kâbus gördün.

Rüya. *(Esefle)* Sen böyle şeyleri anlamazsın, Samir. Bunları anlamak için kalp lazım, seven bir kalp... Anladın mı?

Samir. Rüya Hanım, kendini illüzyonlara fazla kaptırmamanı tavsiye ederim. Paranın mutlak hâkim olduğu bir zamanda ne sevgisi, ne aşkı? *(Ara)* Unutma ki övündüğün o kalplerin de, o sevgilerin ve aşkların da üzerini gözünü sevdiğimin parası çizeli çok oldu.

Rüya. *(Şaşkın bir ifadeyle Samir'e bakar.)* Seni anlayamıyorum, Samir! Her görüştüğümüzde bana deliler gibi âşık olduğunu söyledin. Yalvarır yakarır, bensiz yaşayamayacağını söyledin. Şimdi ne oldu? *(Ara. Samir'in ellerini tutar.)* Samir, eğer beni gerçekten seviyorsan, sana bir teklifim var...

Samir. *(İlgiyle)* Ne teklifiymiş?

Rüya. *(Yoklayıcı bir bakışla)* Gel evlenelim. Ben boşanmak istiyorum... Artık böyle yaşayamıyorum... Çekip gidelim buralardan...

Samir. *(Heyecanlanmış)* Boşanmak mı istiyorsun? Evlenelim mi diyorsun? *(Ara)* Hayır, hayır, sakın diyeyim Rüya. Devran beni de, seni de mahveder, kökümüzü kazır... İzimizin tozu bile kalmaz şu dünyada...

Rüya. *(Acı bir gülümsemeyle)* Korkma, Samir, ben sadece seni deniyordum. Ve senden beklediğim yanıt da buydu. *(Ara)* Çünkü sana hiçbir zaman güvenmedim!

Samir. *(Telaşlı)* Hayır, hayır, Rüya, sen ne söylersen söyle, ben böyle bir riski alamam. Devran Eminbeyli tatsız şakaları sevmez...

Rüya. Sen beni hiçbir zaman sevmedin. Amacın yalnızca eğlenmek, gününü gün etmek olmuştur. *(Ara)* Bunu bile bile, sanki elimde olmadan, yüzümü sana döndüm. *(Ara)* Elbette, yanlış bir şey yaptığımı biliyordum. Neyse... *(Başını ellerinin arasına alır)* Bir tek şunu söyleyebilirim: Seçtiğin rolleri ustaca oynuyorsun...

Samir. *(Rüya'nın sözünü keser)* Anlamadım, ne rolünden söz ediyorsun?

Rüya. Burada anlamayacak ne var? Bu açık bir hakikat. Oyuncu olmasan da rol yapmayı çok iyi biliyorsun. *(Ara. İç geçirir.)* Evet "amcaoğlu" Samir... İki zor rolü aynı anda başarıyla yaptın: Sadık bir sevgili ve yine sadık bir amcaoğlu rollerini. Şimdilik bir hata yapmadın. Anladın mı beni?

Samir. (*Şaşkın şaşkın Rüya'yı süzer*) Sen beni çok şaşırtıyorsun. Aynen bir filozof gibi konuşuyorsun.

Rüya. Ne oldu? Yanlış mıyım?

Samir. (*Alaycı*) Senin bu kadar akıllı olduğunu bilsem yanına yaklaşmaz, senden korkardım.

Rüya. Hayat beni çok değiştirdi. Bambaşka biri oldum. Şimdi kendimi tanıyamıyorum. (*Ara*) Ne yapalım, benim acı kaderim de buymuş.

Samir. (*Bir az çekinerek*) Rüya, bazen Devran'dan oç aldığını düşünüyorum. Fakat neyin öcünü aldığını bilmiyorum.

Rüya. (*Alaycı*) Senin bilmediğin çok şey var...

Samir. Bildiğim bir şey varsa, Devran'ın seni çok sevdiği. Demin neler söylediğini duymadın mı: Kalbimin olduğu tarafta, hayatım kadar sevdiğim Rüya Hanım.

Rüya. (*Samir'in sözünü keser*) Ben böyle sözleri çok duydum... İnsanların yanında kendini Mecnun gibi gösterir. Gerçekte... Sevemedi. Beni çabuk unuttu. Eve her gece sarhoş geldi. Hakaretlerle,

tehditlerle karşı karşıya kaldım. Bu mu aşk? *(Ara)* Gerçek sevginin ebedi olması, insanı ölünceye kadar mutlu etmesi gerekir. *(Ara. Sesi sertleşir, sonra derin bir iç geçirir.)* Neyse, haydi konumuzu değiştirelim. Demin telefonda sana para lazım olduğunu söyledin, öyle mi?

Samir. Acaba bu konuyu şimdi açmasak mı?

Rüya. Az önce telefonda kafamın etini yiyen sen değil miydin? Şimdi ne oldu, yüz yüze kalınca utanıyor musun?

Samir. Senin hayat felsefeni duyduktan sonra parayı düşünmek bana anlamsız geldi. Hem... Bizzat Devran Bey'le konuşacağım. Beni kıracağını sanmıyorum. *(Ara. Emreder bir tarzda.)* Sen merak etme, anlattıkların kalbimde sır olarak kalacaktır. Devran bunların hiçbir zaman öğrenmeyecektir. Şimdi misafirlerin yanına dönelim, ayıp oluyor...

Rüya. *(Sert)* İstersen sen git, benim için artık fark eden bir şey yok. *(Ara)* Ben oraya gitmek istemiyorum.

Samir. *(Yalvararak)* Benim hatırım için. Devran Bey senin gönlünü yapmam beni bizzat gönderdi.

Rüya. Gönlümü nasıl yapacağını da söyledi mi?

Samir. Bana bunu söylemek gerekmediğini biliyor. *(Aniden Rüya'ya sarılarak öper.)*

(Elman gelir. Öpüştüklerini görür. Duraksar. Samir Elman'ı görünce Rüya'dan ayrılır. Rüya bir şey söylemeden aceleyle gider. Samir de peşinden gitmek ister, fakat gitmez.)

Samir. *(Şaşkın)* Elman? Neden sessiz sedasız geliyorsun?

Elman. *(Bir an için şaşırır. Besbelli bir alayla.)* Kusura bakmayın, korna çalamadım, Samir Bey.

Samir. *(Yılışarak)* Devran Bey kendisi de istemeden eşinin kalbini kırdı. Beni de gönlünü almam için gönderdi...

Elman. Böyle gönül alındığını bilmiyordum.

Samir. *(Şakaya vurur.)* Bu benim tarzım. *(Elman'ın koluna sokulur.)* Sen akıllı, temkinli, hatta terbiyeli birisin. Patronun Rüya Hanım'a duyduğu büyük aşkı hepimiz biliyoruz, sen de

biliyorsun. *(Ara)* Deve gördün mü? Köşeğini bile görmedim!

Elman. *(Öfkeli)* Bana yağ çekme. Şuna bak, konuşacak yüzü de var. Devran seni kendine kardeş biliyor, sana güveniyor, kalbini sana açıyor... Ama sen kendisine ihanet ediyorsun. Gündüz gündüz, adamın evinde karısıyla öpüşüyorsun. Bu ne demek oluyor? *(Öfkeyle Samir'in yakasına sarılarak onu sarsar.)*

Samir. Elman, Rüya... Rüya... *(Kekeler)* Beni affet... Oldu bir kere... Suçluyum... Devran'a bir şey anlatma. *(Yavaş yavaş Elman'a yalvarır. Biraz aradan sonra.)* Anlatsan bile sana inanmaz ki.

Elman. *(Öfkeli.)* Hiç utanmıyor musun? Bekâr, kocası olmayan kadınlar neyine yetmiyor? Her zaman erkeklikten, namustan, şereften söz edersin. Devran'ın ekmeğini yiyor, sofrasının başında oturuyorsun! *(Ara. Öfkeyle.)* Vallahi de o ekmek seni çarpacek... *(Elman dönüp gitmek ister. Samir hemen önünü keser.)*

Samir. *(Yalvararak)* Elman, bir hata ettim işte. Unut gitsin, üzerine varma... İçeri geç, Devran Bey seni bekliyor. Bu mutlu gününü bozma. *(Elman*

düşünceye dalar. Sonra düşünceli bir şekilde Samir'den önce salona girer.)

(Masanın üzeri aydınlanır. Samir, Rüya ve Elman da yerlerini almışlardır.)

Devran. Evet, şimdi herkes burada. Şimdi eğlencemiz tam oldu. Avcı Pirim, kadehler dolu mu?

Pirim. Kadehler de dolu, kalbimiz de. Bir tek midemiz boş. *(Güler.)*

Devran. Kalpler doluysa, iyi. Canlarım! Konuya girmeden önce, size dün akşam televizyonda gördüğüm ilginç bir olayı anlatacağım. *(Herkes Devran'ı dikkatlice dinlemeye koyulur.)* ...Yaşlı bir aslan ormanda bir geyik mi, yoksa bir ceylan mı, anlamadım... *(Gülümseyerek Ceylan'a bakar.)* Allah benim bacımın başına vermesin... Neyse, boğazlamış, parçalamış. Avını avladıktan sonra dili dışarıda derin derin soluyarak dinleniyordu. Aslan biraz dinlendikten sonra avını zevkle yemeye başladı, fakat o sırada önce bir sırtlan geldi, uzakta durdu. *(Ara. Herkese göz gezdirir.)* Biz sırtlana mezarıcı deriz, yeryüzündeki en pis hayvandır. Sonra ikincisi, üçüncüsü, dördüncüsü

geldi... Kısası, sırtlanlar aslanın etrafını çepeçevre sardı. Gitgide de çemberi daraltarak mırıl mırıl aslana yaklaşıyorlar. Aslan önce birkaçına pençe sallasa da, biraz bağırsa da, sırtlanların baskısına dayanamayarak sonda avını bırakıp kaçmaya mecbur oldu. (*Ara*) Canlarım, bu olaydan herkesin ibret alması gerekir!

Ceylan. Ağabey, gadasını aldığım, aslan neden yalnızdı peki? Aslanlar genelde sürüler halinde hareket eder ya.

Devran. (*Şakayla karışık olarak*) Ceylan bacım, anlaşılan yalnız aslan cimrinin tekiymiş. Yalnızlığı severmiş. Avladığı hayvanları da yalnız yermiş. Nasıl desem hani, cömertliği yokmuş aslanın. Böyleleri önünde sonunda yalnız kalır. İşte bu yüzden de yenilir. Avlarını da o pis sırtlanlara kaptırır...

Bayram. Ağabey, sen anlattın, biz de dinledik. Peki bu olayın, bu aslanın senin doğum gününle, bizim buraya toplanmamızla ne alakası var?

Devran. Çok alakası var, Bayram Bey, sevgili kardeşim. Galiba olayın mantığını, mahiyetini çözemedin. Ben söyleyeyim, burada basit bir

mantık var: “Birlikten kuvvet doğar.” Bu yüzden birlik olmamız lazım. Kötü niyetli kişileri aramıza sokmamalıyız. Birbirimizi korumalı ve özveriyle çalışmalıyız. *(Ara)* Fakat sizin, sağda solda arkamdan konuştuğunuz geliyor kulağıma. Her kafadan bir ses geliyor. Günün birinde o yaşlı aslanın durumuna düşmekten korkuyorum. *(Ara)* Bu olayı niçin anlattığım şimdi anlaşıldı mı? *(Herkesten “Anlaşıldı” sesi işitilir. Genel bir tedirginlik hali sezilir. Herkes birbiriyle bir şeyler konuşmaktadır.)* Neyse, asıl söyleyeceğim bu değil, kafamı dağıtmayın şimdi... İyi dinleyin de, asıl söylemek istediğim şeyi söyleyeyim. *(Ara)* Dünyamız o kadar karmaşık, hayat o kadar vefasız ki bugünden sabaha garantimiz yok. Bu yüzden bir ahdim vardı... *(Ağlamaklı olur, fakat hemen öksürerek kendini toplar.)* Ahdim vardı, altmışımı bitirdiğim gün bir vasiyetname yazacaktım. Bugün altmışı bitirdim. Ve sözümü tuttum. Notere de gittim, vasiyetnamemi onaylattım. Sanki üzerimden büyük bir yük kalktı.

Ceylan. *(Şaşırmış)* Neler söylüyorsun, ağabey, vallahi darılırım. Vasiyetname de neymiş? Sen beni öldürecek misin? Yüreğime mi indireceksin?

(Rüya'ya döner.) Rüya Hanım, aslan gibi adamın söylediği şeye baksana. Cevabını versene şunun.

Rüya. Görünen köy kılavuz istemez, Ceylan Hanım.

Ceylan. *(Bayram'a döner)* Sen neden susuyorsun? Neden bir şey söylemiyorsun?

Bayram. Ceylan, Devran ağabeyimiz bizden çok akıllı ve ileri görüşlüdür. Böyle uygun görmüşse, demek ki bir bildiği vardır.

Ceylan. Devran ağabey, kapat şu konuyu. İzin ver de bir lokma ekmeği kalp huzuruyla yiyelim. Lokmam boğazıma dizildi.

Devran. Canım, benim size söylemek istediğim, vasiyetnamede herkesin adının olduğu. Üstelik burada birkaç kuruşu değil, milyonları konuşuyoruz. *(Ara. Üzgün bir sesle.)* Ölümün kaşla göz arasında olduğunu unutuyorsunuz galiba!

(Milyonlar lafını duyunca herkes toparlanır.)

Ceylan. *(Oturduğu yerden kalkıp Devran'ın yanına gider.)* Ağabey, Allah korusun, yoksa bir hastalığın filan mı var da bizden saklıyor musun?

Devran. *(Ceylan'a sarılır)* Ben hiç hasta adama benziyor muyum?

Ceylan. Yok canım, ne hastası, kele gibisin maşallah!

Devran. Diyeceğim asıl şu ki biz her beraber, bir takım olarak çalıştık, gayret ettik. Kazandık. Hesabımdaki milyonlarda sizin de payınız var. *(Sessizlik olur.)* Sustunuz! Demek ki beni anlıyorsunuz. O halde devam ediyorum. Vasiyetnamemin onaylı bir kopyası evde, diğeri noterde. Size bıraktığım paranın miktarı vasiyetnamede yazılıdır.

Zehra. Allah senden razı olsun, Devran ağabey.

Rüya. *(Hayret ve şaşkınlıkla)* Benim neden haberim yok bu vasiyetnameden?

Devran. Rüya Hanım, iş dünyasının kendi kuralları vardır. Bu bir sır.

Rüya. *(İncinmiş)* Peki, senin dediğin gibi olsun.

Devran. *(Elman'a dönerek)* Elman bana kardeşimden daha yakın. Üstelik benim en yakın

ortağım, biliyorsunuz. Bu yüzden, şu an burada bulunan herkesin payı vasiyetnamede yazılıdır.

Pirim. *(Yalaka bir tavırla)* Devran ağabey, acaba listeyi şimdi mi açıklasan?

Devran. Dedim ya, damat! Buradaki herkesin adı listede var. Herkesi teker teker yazdım... Kimseyi unutmadım.

Pirim. *(Daha fazla sırnaşıklıkla)* Arsızlık gibi olmasın, ama Devran ağabey, ya bir aileden iki kişi varsa? Mesela Ceylan Hanım artı...

Devran. *(Pirim'in sözünü keser)* Anladım, damat! Listedeki ayrıca senin de adın var, kızkardeşimin de. Kardeşimin de adı var, Zehra bacımın da!

Zehra. *(Yalaka bir tavırla)* Allah razı olsun, Devran ağabey. Yüz yaşa...

Samir. Amcaoğlu, belki doğru bir soru olmayacak, ama payları neye göre belirlediğini bilmek isterdim.

Devran. *(Önce dikkatlice Bayram'a bakar. Bayram kafasını "tamam" anlamında sallar. Devran sesini yükselterek konuşur.)* Payları neye göre

belirlediğimi hiçbir zaman açıklayacak değilim, amcaoğlu. Fakat sizden bir ricam var. Günüñ birinde her Şey ortaya cıkınca, Devran neden filancaya çok para bıraktı da bana az bıraktı diye sormayacaksınız. Duydunuz mu beni? Burada her kuruŐ adil bölünmüŐtür.

Zehra. Evet, nasıl ki gönderdiği imtihanlar için Rabbimize asi olmak, soru sormak, niye, neden diye karşı gelmek beğenilen bir hareket değil, büyük günah.

Devran. Çok iyi konuŐtun, Zehra bacım. Çok bilgece bir yaklaŐım, çok doğru bir karar. Ben de aynı düŐüncedeyim.

Ceylan. Ağabey, gadasını aldığım, kime ne verdiğini bilmeyelim mi diyorsun?

Devran. Evet, bunu Şimdi açıklayamam, bizim ortak iŐimize zararı dokunur. Nedenini söyleyeyim mi?

Ceylan. Söyle, bacın feda olsun sana.

Devran. Alınmayınız ama, ben de dâhil olmakla, insanoğlu cığ süt emmiŐtir. Kavga başlar,

birliğimiz bozular. Bir tek şunu söyleyebilirim ki kimsenin payı beş milyonun altında değil.

(Herkes soğuk suya dalmış gibi nefesini tutar. Masaya tedirgin bir sessizlik hâkim olur. Devran ayağa kalkar, herkesi teker teker süzer.)

Ceylan. A bacın gözlerinin gadasını alsın, hangi parayla bu dediğin?

Devran. *(Şakayla)* Senin işine hangisi gelir?

Ceylan. *(Besbelli riyayla)* Milli paramızla ağabey, biz vatanseveriz, halk adamıyız.

(Önce Devran, peşinden diğerleri de güler.)

Devran. *(Herkes)* Başka kim ne sormak ister?

Pirim. *(Yılışıkçasına)* Devran ağabey, kızma ama bu iş bir oyuna benziyor sanki. Sen bizi galiba, yumuşak söylemek gerekirse, parmağında oynatıyorsun. Ne de olsa senin doğum günün... Yoksa bizimle alay edip eğleniyor musun?

Bayram. *(Tehditkâr)* Avcı Pirim, boş boş konuşmasana orada. Sen benim ağabeyimi iyi tanımıyorsun anlaşılın. Söz ağzından bir kere çıkar. Bunu çoktan bilmen gerekiyordu.

Devran. *(Biraz sinirle)* Sen dur hele, Bayram! A Avcı Pirim, söyle bakalım benim ciddiyetsizliğimi ne zaman gördün? Seni ne zaman kandırdım?

Bayram. Ağabey, Avcı'yı suçlama, kafası bu kadar basıyor işte. Sen onun seviyesine inme.

Devran. *(Bayram'ın sözünü keser.)* Elman, sen neden suratını astın? Ne oldu? Denizde gemilerin mi battı? Çok üzgün görünüyorsun.

(Samir oturduğu yerde kıpırdar. Tedirgin bir yüz ifadesiyle Elman'a bakar.)

Elman. Biraz rahatsızım, Devran Bey, boş verin, geçer. Söylediklerinize gelince, ciddiyetinizin farkındayım. Size neyi neden öyle yaptığınızı da kimse soramaz.

Devran. Duydunuz mu? Elman'ı hepiniz iyi tanıyorsunuz. Titiz ve doğruluktan yana biridir. Bu yüzden kendisinden bana sıklıkla dert yanıyorsunuz ya. Öyle değil mi, Samir?

Samir. *(Şaşkın. Bir an Elman'a doğru bakınır, sonra Devran'a döner. Yalaka bir tavırla.)* Senin bildiğini biz bilmeyiz, amcaoğlu. Elbette Elman Bey çok güvenilir bir arkadaşımızdır.

Devran. Artık kimsenin bir şüphesi kalmadı, değil mi? *(Yer yer “hayır” sesleri duyulur.)* O vakit kadehlerimizi kaldıralım da uzun yıllardan beri süren işbirliğimizin şerefine içelim. *(İçer.)*

(Zehra dışında herkes içer. Yemeye koyulurlar. Devran kalkıp Rüya’nın yanına yaklaşır.)

Devran. Samir, müziği başlat. Tango! Şimdi ben yeryüzündeki en güzel, en zarif, en tatlı kadınla dans edeceğim. *(Dans müziği çalar. Devran Rüya’nın karşısında eğilerek.)* Nice zaman oldu seninle dans etmeyeli.

Rüya. Başka bir zamana mı bıraksak? Şimdi pek keyfim yok, bilmiyorum neden, ama hiç kendimde değilim.

Devran. İsteddiğimi almadan vazgeçmeyeceğimi biliyorsun.

Rüya. Karşı tarafın ne istediğinin seni hiçbir zaman ilgilendirmediğini biliyorum. Kuran da ne buyuruyor: “Erkek çiftçi, kadın ise tarladır.” Tarlanın çiftçiyi sevmesi şart değil elbette.

Devran. Ne yazık ki sen hayatın nabzını yakalayamadın. Yakalamak için hiçbir zaman

çalışmadın da. İçinde bir şeyler kırılıp dökülmüş gibi. Kalpten mutlu olduğunu görmedim.

(Rüya Devran'ın yüzüne baksa da, aklı başka yerlerdedir. Tango çalar. Devran ve Rüya çok güzel dans ederler. Tango bitince Devran herkesi dansa davet eder. Hızlı bir milli dans müziği çalar. Devran sandalyenin üzerine çıkarak ayakta dans eder. Rüya hariç herkes Devran'ın önünde yılışarak dans eder. Rüya bir kenara çekilerek dans edenleri nefretle izler. Devran yorulunca sandalyenin üzerinden iner.)

Devran. Dans edin bakalım, milyoner akrabalarım! Dans edin! Dans etmek, eğlenmek size yakışıyor. Çünkü şimdi sizler de birer milyonersiniz! Dünya sizin! Hayat sizin! *(Bir kenarda dikilerek dans edenleri alkışlayan Samir'in yanına gider, kendisini dans edenlere doğru iter. Devran'ın isteği üzerinde Samir Rüya'yı dansa davet eder.)* Sen de ustalığını göster bakalım, amcaoğlu!

(Rüya da dans edenlere katılır. Samir Rüya'yla karşılıklı dans eder. Büyük bir ustalıkla Lezginka

oyunlar. Herkes kenara çekilir, meydanı ikisi için boşaltır.)

Ceylan. Ağabey, senin bu sevgili eşin adamakıllı dans ediyormuş.

Devran. Ceylan bacım, benim eşim Konservatuar mezunu, diplomalı müzisyendir. Çocukken de dans kursuna gitmişliği vardır.

Ceylan. Ba ba ba. Ben fil kulağında uyuyormuşum. Hiçbir şeyden haberim yokmuş.

Pirim. Sen hele Samir'e baksana. O ciddiyette işadınının böyle kırıla kırıla dans edeceğini kim kestirebilirdi? Dans okulundan kaçmış gibi.

Ceylan. O da bizden nasıl olsa. Bırak da dans etsin. Maşallah, dansı da güzel.

Devran. *(Lafa karışır.)* Dünyadaki pek çok ünlü kişinin mesleği dans etmek olmuştur, Ceylan bacım! Samir de güzel dans etmekle beraber, benim en iyi yardımcım. *(Elini kaldırıp sallayınca müzik susar. Herkes masa arkasındaki yerini alır.)* Danstan böylesine zevk almayalı uzun zaman olmuştu. Bu zevki şimdi bana Rüya Hanım'la Samir Bey yaşattılar. İkisine de aferin! Sevgili

yakınlarım, Şimdi beni dikkatlice dinleyin. (Ara.) Genelde doğum günlerinde doğum günü olan kiŐiye hediye verilir. Bana böyle bir hediye coktan verildi. (Herkes Şaşırmış dinler. Devran Rüya'ya doğru bakar.) Bana nasip olan bu hediye dünyalar güzeli Rüya'm. (Ara) Kendisini bana Tanrı hediye etti. İzin verirseniz, ben de Rüya Hanım'a kendi hediyemi sunmak istiyorum. (Ara. Samir'e seslenir.) Samir!

Samir. (Cebinden güzel bir kutu cıkarak Devran'a verir.) Buyurunuz, Devran Bey.

Devran. (Rüya'ya yaklaşır ve kutuyu ağırbaşlı bir tavırla kendisine takdim eder.) Rüya Hanım, sen olmasan, hayatımın beş kuruŐluk bir anlamı olmazdı. (Elini per.)

Ceylan. Kadında Őansa bak! Bizler gibi cer dörder cocuk doğurmuş olsa ağabeyim buna neler yapardı, onu düŐün.

Devran. Rüya Hanım, güzelim, Şimdi lütfen kutuyu herkesin önünde açar mısın?

Rüya. (Kutuyu açar ve gayriiradi gülümser.) Cok teşekkür ederim.

Devran. Ben teşekkür istemem. (*Öpmesi için yanağını uzatır.*)

Rüya. (*Diğerlerine*) Affedersiniz, öpmesem el çekmeyecek. (*Öper.*)

Devran. Şimdi parmağına tak lütfen.

Rüya. Çok güzel... Teşekkür ederim.

Devran. Bunu nereden getirttim, biliyor musun? Dünyanın öteki ucundan. Çok özeldir. Yeryüzünde bu yüzükten tek bir tane var, o da sevgili Rüya Hanım'ın parmağında!

Ceylan. İnsan böyle bir erkek için ölmez mi be?! (*Yaklaşır, Devran'ı sıkı sıkı öper ve yüzüğe bakar.*) Anam, pırlantanın büyüklüğüne bak!

Rüya. Pırlantanın kıratı önemli değil, görümce, sen işçiliğin güzelliğine bak hele! Ne kadar incelikle işlendiğine baksana.

Ceylan. (*Yarı mutlu, yarı sinirli*) Ona da bakıyorum gelinim, sağlıcakla kullan. İyi günlerde tak.

Devran. Beğendin mi, Ceylan bacım?

Ceylan. (*Memnun memnun*) Beğendin de laf mı? Elbette beğendim, ağabey. Allah sizi ayırmasın, her zaman birbirinizin yanında olun inşallah.

Devran. (*Bayram'a*) Kardeşim, sen niye konuşmuyorsun? Neden dut yemiş bülbül gibi sus pus oldun? Söyleyecek bir sözün yok mu?

Bayram. Ne konuşayım, Devran ağabey? Sana baktıkça, yenge hanıma baktıkça göğsüm kabarıyor. Vallahi gurur duyuyorum seninle. Adın bizim için şeref kaynağı olmuştur her zaman. İnsanlar senin kardeşin olduğumu öğrenince, bana başka türlü bir saygı gösteriyorlar. Gölgen her daim üzerimizde. Senin ayağına degecek taş benim yüreğime değsin. İnan ki senin ayağını koyduğu yere ben başımı koyarım, öf bile demem. Var ol, yaşa, benim sevgili ağabeyim.

Devran. (*Duygulanır*) Rica ederim. Ben sizlere karşı hep vicdanla hareket ettim. Yemin edebilirim ki sizlere karşı hep dürüst oldum.

Bayram. Tanrı seni bize çok görmesin.

Zehra. Allah senden razı olsun, Devran ağabey.

Ceylan. *(Devran'la karşı karşıya kalır.)*
Ağabeyciğim, sormasam, öğrenmesem bu gece
gözüme uyku girmez.

Devran. Yine ne oldu, Ceylan bacım?

Ceylan. Bir söz var hani, derler ki gülüp
oynadığıma bakma, oynaş aklımdan çıkmıyor.

Devran. *(Yüksek sesle güler.)* Duydun mu, Bayram,
ninemin sözü bu. Hatırlar mısın, sık sık söylerdi
bu sözü? *(Ceylan'a sarılır.)* Bunun böyle
konuşmasına bayılıyorum işte.

Ceylan. Bir şey soruyorum, bir fırsat ver hele.

Devran. Buyur sor bakalım.

Ceylan. Demin vasiyetnameden söz ettin hani...

Devran. Senin hâlâ şüpheni mi var, kızım?

Ceylan. Artık ne şüphesi? Şüphe edecek bir şey
kaldı mı ki?

Devran. Ya ne soracaksın?

Ceylan. Sormak istediğim şu ki biz... Hatta ben
mesela, bana ayırdığın o parayı ne zaman
alabilirim?

Devran. Vasiyetnamede her şey ayrıntılı olarak yazıyor, Ceylan bacım.

Ceylan. Vasiyetnameyi bırak şimdi, ağabeyciğim. Sen doğrudan bana cevap ver bakalım. Biz şu Pirim'le oğlumuz İsmail'in bir tarafa çıkmasını istiyoruz. Bir iş kurma niyetindeyiz.

Devran. İsmail iş kurmak istiyorsa, bana gelsin. Ben daha ölmedim. Yoksa bizi beğenmiyor mu, kendine yakıştırmıyor mu?

Ceylan. Ağabey, İsmail'in haddi mi seni beğenmemek? Dayıma yük olmak istemiyorum, der. Param olsa dünya benim, bu ucundan girer öteki ucundan çıkarım, dilediğim yerde de kendime doğru düzgün bir iş kurarım, der.

Devran. İsmail tembelen teki, yatağından güçlkle kaldırdığını biliyorum. Ya bugüne kadar akli neredeydi? Helva demekle ağız tatlanmaz. *(Elman'a dönerek sorar.)* Bunlar ne anlatıyor, Elman?

Elman. Devran Bey, yardım ederiz, bir şeyler yapar. Zamanla tembelliği bırakır, başarılı olur.

Devran. *(Ceylan'a)* Öyleyse, yarın Elman'a uğrasın. Bir şeyler düşünürüz...

Ceylan. *(Devran'ın sözünü keser.)* İsmail için sağ ol. Fakat asıl derdimi söyleyemedim.

Devran. Söyledin ya işte!

Ceylan. Sen beni suçlama. Devran ağabey, bacın sana kurban olsun, bize bıraktığın paranın bari miktarını bilelim.

Devran. Söyledim ya, vasiyetnamede her şey açık açık yazıyor. Şart böyle: Ben öldükten sonra ne kadar alacağını bileceksin. Anladın mı? *(Herkeseselenir.)* Vasiyetnamenin ne anlama geldiğini bilmiyor musunuz sanki?

Ceylan. Evin yıkılsın, felek!

Devran. Ne oldu, kız, yoksa benim ölmemi mi istiyorsun? Yoksa içinden geçen...

Ceylan. Sus bakayım! Dilin nasıl dönüyor da böyle konuşuyorsun? Seni istemeyenler ölsün!

Pirim. Ceylan Hanım, sen asıl derdini birazcık daha açıkça söylesene. Neden uzatıyorsun?

Ceylan. Sen sus hele, Pirim! *(Devran'a)* Ağabey, ya biz senden önce ölürsek, o vakit nasıl olacak?

Devran. *(Çok sert)* O vakit suçu kendinde ara!

Bayram. *(Ceylan'a)* Ölmemeye bak!

Ceylan. Benim akıl küpü ağabeylerimin söylediklerine bak!

Devran. Kötü bir şey mi söylüyoruz ki?

Ceylan. *(Sinirli sinirli Devran'a döner)* Ölüp ölmek bizim elimizde mi sanki? *(Bayram kahkahayla güler)* Yahut ben oturup bekleyeceğim bakalım sen... *(Ara)* Ağzımdan yel alsın. Yahu ben kocayıp kartlaştıktan sonra senin verdiği milyon ne yapayım?

Rüya. Deliden doğru haber.

Ceylan. Deli kim, kız?

Rüya. Mesel olarak dedim. Yoksa sana deli denir mi? Şeytana pabucunu ters giydirirsin.

Ceylan. Ters de giydiririm, düz de giydiririm. Seni ilgilendirir mi?

Devran. (*Rüya'ya*) Canım, sen ne diyorsun bu konuda?

Rüya. Vasiyetname yazman belki doğru olmuş. Fakat bunu kimseye anlatmaman gerekiyordu bence. Üstelik bu şekilde, yani sofranın arkasında. Şov mu yapıyorsun?

Devran. (*Şaşırılmış*) Buna şov mu diyorsun?

Rüya. Ne diyeceğimi bilemiyorum... Çünkü işin özünü kavrayamadım. Diğer yandan böyle bir haberin getirebileceği birtakım olumsuzluklar da var.

Devran. (*Tedirgin*) Akrabalarım beni öldürebilir mi diyorsun, Rüya Hanım?

Ceylan. (*Şefkatle*) Allah'ım, al canımı. Kulaklarım neler duyuyor? Pirim, bunlar ne anlatıyor? Kimin sana eli kalkabilir. Kim senin kıymetli canına kıyabilir?

Devran. (*İncinmiş olarak*) Sevgili yakınlarım, yoksa ben size kötülük mü yaptım? Bayram, sen ne diyeceksin? Samir... Elman... Avcı Pirim... Siz ne düşünüyorsunuz?

Samir. (*İkiyüzlülükle*) Devran Bey, Ceylan Hanım usturuflu konuşmasa da söylediklerinde açık bir mantık var. Mirasçılardan biri daha erken ölse, nasıl olacak?

Devran. (*Sinirli*) Duymadın mı, Bayram cevap verdi ya, ölenin kendi suçu, ölmemeye baksın.

Pirim. İşte bu doğru bir laf!

Ceylan. Bunun nesi doğru yahu? Ölüp ölmek bizim elimizde mi ki?

Zehra. Telaşlanmanın anlamı yok, sevgili ağabeylerim ve kardeşlerim. Hiç kimse ecelini ne öne alabilir, ne de tehir edebilir. Her şey Cenab-ı Hakk'ın elinde. Ona sığınınız. Devran ağabeyi ise bu iyi niyetli ameli için suçlamamız gerekmiyor, bilakis kendisi için dua etmeliyiz.

Devran. Nihayet akıllı bir laf söyleyen çıktı. Sağ olası, Zehra bacım. Yoksa şunlara bak: Sen ölmesen de biz ölsek... Biz ölmesek de sen ölsen... Ben bunlara milyonlar bırakıyorum, bunlar benim ne zaman öleceğimin hesabını yapıyor.

Ceylan. Yok, öyle değil, ağabey, insan bir iş yapacağı zaman bulmaca gibi yapmaz.

Devran. *(Sinirli)* Vasiyetnamem hakkında bugüne kadar hiçbir şey bilmiyordunuz, bilmeyince de ne ben ölüyordum, ne siz. Şimdi ne oldu da herkes ölmekten söz etmeye başladı?

Ceylan. *(Yarı ağlamaklı)* Anlatmasan bundan iyiydi, ağabey. Biz senden bir şey istemiyorduk ki.

Devran. Sevgili akrabalarım, evet, benden hiçbir zaman hiçbir şey istemediniz. Fakat şu fani dünyadan göçüp giderken kimse yanında bir şey götürmüyor. *(Ara verir.)* Böyle bir karar almamın nedeni şu: Herkes neye sahip olup olmadığını bilsin istedim. Yürekli olmanızı istedim. Çünkü erkek adamın parası olunca, yürekli olur. *(Bayram'a döner.)* Bayram, bunlar daha ne istiyor ki benden? Söyleyin bakalım, yoksa yanlış mı yaptım? *(Herkesin yüzüne teker teker bakarak kafa sallar ve sigara yakar. Sonra keyfi kaçmış olarak kanepeye uzanır. Erkekler ellerinde kadehle yanına yaklaşırlar. Ama Devran incinmiş gibi yüzlerine bile bakmaz.)*

Elman. *(Herkesse seslenir.)* Ağabeyler, kardeşler, bir dakika dinleyin. *(Heyecanlı bir şekilde konuşmaya başlar.)* Sevgili akrabalar, bu karışık

zamanda, kardeşin kardeşe 100 manat vermediği bir dönemde Devran Bey herkesten habersiz, kimsenin etkisi altında kalmadan, bizlere milyonlar ayırmıştır. Bunu yapmayabilirdi de. Biz elbette çalıştık, fakat bu çalışmamızın karşılığında çok iyi maaş da aldık. Devran Bey bu jesti yapmayabilirdi. Ama yaptı. Devran Bey'in bu yaptığı gerçek bir fedakârlık, gerçek bir mertliktir. Bu, eşsiz bir cömertlik örneğidir. *(Ara verir. Herkes dikkatle kendisini dinlemektedir.)* Ağabeylerim, kardeşlerim, geliniz Devran Bey'i kalpten alkışlayalım ve şerefine içelim. *(Devran'a döner. Herkes alkışlar, içerler.)* Var olunuz, sağ olunuz!

(O sırada "Doğum Günü" şarkısı çalar. Delisay elinde pasta, Rüya Hanım'la beraber gelir. Rüya Hanım incinmiş olarak kanepeye uzanan Devran'ın yanına gider, yapmacık bir ilgiyle kendisini ayağa kaldırır. İki beraber, elinde pasta olan Delisay'a yaklaşırlar. Herkes "Devran, Devran" diye bağırır. Devran üfleyerek pastanın üzerindeki mumları söndürür. O sırada korkunç bir patlama sesi gelir, ışıklar söner. Sahne ve salon tamamen karanlıktır.)

Kadınlar bağıışırlar. "Ne oluyor? Bir şey mi patladı?" gibi sözler duyulur.)

Devran. Susun. Anladım, kısa devre oldu. Nerede benim telefonum? Buldum! Şimdi... *(Telefonun ışığını açar, sahne bir miktar aydınlanır.)* Şimdi hallederim.

Ceylan. Sen neden halledeceksin, ağabey? Ara, elektrikçi gelsin baksın.

Elman. *(Devran'ın önünü keser.)* Siz oturun Devran Bey, ben bakarım... *(Elman gitmek isterken, Devran kendisini durdurur.)*

Devran. Dur, Elman. Herkes otursun. Dilsizin dilinden anası anlar.

(Herkes telefonunun ışığını açar. Sahne biraz daha aydınlanır. Devran çıkar. Herkes tedirgin gözlerle ardından bakar. Bir süre sonra elektrikler gelir.)

Ceylan. Seni verene şükür! Gadasını aldığımın başaramadığı iş yok ki.

Bayram. Devran ağabey çocukken de elektrik konusuna ilgiliydi.

Pirim. *(Birkaç dakika geçince)* Ya nerede kaldı?
(Seslenir.) Devran ağabey, Devran ağabey.

Rüya. *(Heyecanlanmış)* Oturun, gelir şimdi.
(Samir'e) Samir, biraz şarap koy, içim daraldı.

Samir. Çok korktunuz galiba. *(Şarap koyar.)*

Zehra. Işığın değerini, ışık olmayınca anlıyor insan. Keremine şükür, ya Rabbim!

Ceylan. Ya Devran ağabeyim nerede kaldı? Yahu, bir baksanıza. Yardıma ihtiyacı vardır belki.

Elman. Ben bakarım hemen. *(Aceleyle Devran'ın çıktığı yöne gider, sahne arkasında kaybolur.)*

Ceylan. Şimdi biz hepimiz milyoner olduk, değil mi, Pirim?

Pirim. Teorik olarak öyle, Ceylan Hanım, fakat pratikte, yani gerçekte...

Elman. *(Bağırtısı duyulur.)* Devran! Devran!
(Herkes irkilerek sesin geldiği yöne döner.)
Devran!.. *(Çağırır.)* Bayram, buraya gel!

(Bayram koşarak gider.)

Bayram. *(Sesi gelir)* Ne oldu buna? Devran ağabey!

(Elman ve Bayram Devran'ı kucaklarında getirir, sahnenin ortasında yere yatırırılar.)

Pirim. Ne oldu yahu?

Ceylan. *(Bağırır)* Ağabey!

Rüya. Ne oldu buna Samir?

Bayram. *(Devran'ın hareketsiz bedenini sarsar.)*
Devran?! *(Elman'a)* Ne oldu buna, Elman? Neden kıpırdamıyor?

Pirim. Nefes de almıyor.

Elman. *(Ağlamaklı)* Cereyana kapılmıştı. Kablodan güçlkle kopardım. *(Kulağını göğsüne dayayarak dinler.)* Allah'ım, nefes de almıyor. Galiba... *(Ağlar)* Öl...müş...

Rüya. Samir, ambulansı ara. Hemen!

Ceylan. Yoksa öldü mü ağabeyim? Vah! Evim yıkıldı, vah! *(Ellerini dizlerine çarpar ve kendini Devran'ın üzerine atar.)*

Pirim. *(Ceylan'ı kenara çekmeye çalışır.)* Yaygara koparma, kız.

Zehra. Çenesini bağlayın, Bayram. *(Kısıık sesle dua eder.)* Allahummağfir li'l-muminine ve'l-muminat. Ve'l-muslimine ve'l-muslimat. La siyeme ila ruhi'l-mağfuri'l-malum ve bihakki'l-sureti'l-mübareketi'l-Fatiha.

Ceylan. Ağabeyciğim, bizi böyle perişan bırakıp nereye gittin?

Pirim. *(Ceylan'ı cenazeden uzaklaştırır.)* Kızım, bağırarak adamı korkutma.

Zehra. *(Heyecanlı)* Merhumun yüzünü kibleye doğru çevirin. *(Erkekler merhumun cenazesini nasıl koyacaklarını kestiremezler. Zehra onları suçlayarak kiblenin yönünü gösterir. Sinirle.)* Ne biçim Müslümanlarsınız? Kiblenizi bile bilmiyorsunuz?

(Samir telefonla konuşur, ambulansı aradığı anlaşılmaktadır. Herkes keyfi kaçmış bir halde başını öne eğmiş susmaktadır.)

Rüya. Kenara çekilin, açılın da hava gelsin.

(Kimse Rüya'ya aldırılmaz. O sırada telefon çalar. Herkes şaşkınlıkla birbirine bakar. Telefon daha yüksek sesle çalar, insanın sinirlerini tırmalar.)

Rüya. *(Sinirli)* Telefon kiminse sesini kessin.

(Herkes birbirine baksa da telefonun sesi dinmez, daha yüksek sesle çalar.)

Elman. Onun telefonu! *(Devran'ın üzerini arar ve telefonu sıkıca kapanmış olan avucunda bulur.)* İşte elinde. *(Kilitlenmiş parmaklarının arasından telefonu almaya çalışır. Telefon durmadan çalar.)*

Rüya. Ne oldu, Elman?

Elman. Hemen... Eli kilitlenmiş, parmaklarını açamıyorum. *(Parmaklarını güçlkle açarak telefonu alır ve gömleğinin yaka cebine koyar.)*

Rüya. *(Sinirli)* Kapat şu telefonu. Artık kimsenin aramasına ihtiyacı yok.

Ceylan. *(Ağlayarak)* Telefonu sahipsiz kalan ağabeyim, vah!

Bayram. Bir dur bakalım, Ceylan, kafamızı karıştırma.

(Herkes halen hareketsiz yatan Devran'ın üzerine doğru eğilir, sanki bir şey beklemektedirler. Işıklar söner.)

İKİNCİ PERDE

Aynı mekân. Evin döşemesinde matem işaretleri var. Rüya Timur eşliğinde gelir. Çok zarif ve pahalı bir matem elbisesi giymiştir. Üzerinde siyah renk uzun elbise, omzunda siyah kısa kürk manto, başında geniş kenarlıklı siyah şapka var. Şapkasının kenarından sarkan ağ yüzünün yarısını saklar. Timur'un kıyafetinde de matem işaretleri var. Dikkati sürekli Rüya'nın kıyafetlerindedir.

Rüya. Sanki rüyadayım, tüm olup bitenler birer tiyatro oyunu sanki... Ben de gözleri yaşlı bir seyirciyim.

Timur. Ben başka türlü söylemek isterim, Rüya Hanım. Siz seyirci değil, bu facianın kadın başrolsünüz. Her halinizde bir sosyete havası, bir soyluluk var. Tören boyu sizden gözümü alamadım. Keder, felaket bir kadını çok çirkinleştirir, hatta gülünç hale getirir... Darılmayın ama, mesela görümcenizin düştüğü o çirkin, o gülünç durum gibi. Oysa size bu keder daha fazla asalet, daha fazla zarafet kattı.

Rüya. Daha dün bu saatte burada sizinle konuşurken evli bir kadındım. Oysa şimdi dul bir

kadınım. Karalar giymiş, gözleri yaşlı dul bir kadın. Ne kadar da nefret ediyorum şu dul kadın lafından.

Timur. Olmuşa çare yok, Rüya Hanım. Kim derdi ki Devran Bey gibi muhteşem bir adam böylesine ilkel bir ölümle hayatını kaybedecek? O ki sıradan bir adam değildi, azamet ve ihtişam sahibi Devran Eminbeyli idi. Cereyanla, sayaçla ne işi olurdu?

Rüya. İşte bu da onun tuhafılıklarından biriydi, Timur Bey. Evde sıradan erkek işlerini kendisi yapmayı severdi. Elektrik işlerine özel ilgisi vardı. Ütü, elektrikli çaydanlık, saç kurutma makinesi gibi şeyleri tamir edince çocuk gibi mutlu oluyordu.

Timur. Ah!!! Cenaze töreni ne kadar muhteşemdi. Çok etkilendim... Gözlerim yaşardı. Sizin o trajik pozunuz. Sanki Antigone annesinin mezarı üzerinde...

Rüya. *(Timur'un sözünü keser.)* Annesinin değil, babasının.

Timur. Evet, babasının. Medya büsbütün şoktaydı. Tüm dikkatler sizin üzerinizdeydi. Şimdi

bütün internet siteleri sizin resimlerinizi paylaşacaklar. Siyahlar içinde, masum bir kedere bürünmüş olarak... Manşetleri düşündükçe heyecanlanıyorum: “Milyoner Dul!”, “Kibar ve Soylu Dul Kadın!”, “Keder Elbisesi Giymiş...” Benim adımlı da zikredecekler.

Rüya. Öyle, Timur Bey. İnternet medyası insanların felaketinden de şov çıkarmayı bilir. *(Sıkılmış)* Şapkamı başımdan alın, sıkıldım.

Timur. *(Şapkayı dikkatlice çıkarır.)* Ne yazık ki tören çabuk bitti. Bu kıyafet size çok yakışıyor. Bu gerçek bir cenaze performansıldı. Gerçek alafranga.

Rüya. Of, Timur Bey, ben neyin derdindeyim, sen neyin... Ben şimdi daha ciddi şeyler düşünüyorum.

Timur. Sizi çok iyi anlıyorum. Kederinizi paylaşıyorum.

Rüya. Devran olmadan nasıl yaşayacağım, Allah'ım?

Timur. Cesaretimi mazur görünüz... Siz kendisini sevmiyordunuz ama, hatta...

Rüya. Öyle, sevmiyordum, hatta nefret ediyordum... Fakat o ölünce, özellikle de bu sabah uyanıp kendisini defin için hazırlanmış olan tabutun içinde görünce, ilk kez kendimi yalnız, kimsesiz hissettim, insanlardan korkmaya, çekinmeye başladım. Daha dün, o müthiş olay cereyan ettikten topu topu bir saat sonra, bana karşı hep saygılı, hep çekingen olan insanların büsbütün değiştiklerini gördüm. En başta da görümcem Ceylan'ın. Devran'ın hoşuna gitmek için bana ylışan, köylü aksaniyle konuşan o uyanık kadın yüzüme karşı ne dese beğenirsin? Neden ağlayıp göğsünü yumruklamıyorsun, Rüya Hanım, ölen senin kocan değil mi, diyor.

Timur. (*Kurnaz kurnaz*) Samir Bey ne diyor peki?

Rüya. (*Sinirli*) Samir de nereden çıktı?

Timur. (*Dikkatli*) Ben çok hassas biriyim, Rüya Hanım. Erkeği bir tek bakışından anlarım.

Rüya. Timur Bey, sen bu kadar açık konuştuğum tek insansın.

Timur. İtimadınız için teşekkür ederim.

Rüya. Fakat korkarım ki...

Timur. *(Samimi)* Rüya Hanım, taş konuşur, ben asla...

Rüya. Uzun zamandan beridir insanlara dair sonsuz mitlerim yok, Timur Bey. Rahmetli Devran nasıl derdi, al gülüm, ver gülüm, prensibi gereği yaşıyorum, çok uzak illüzyonlara da kapılmıyorum.

Timur. Size hayranlık duyuyorum, Rüya Hanım. İzin verin elinizi öpeyim. *(Elini per.)*

Samir. *(Gelir. Yakasında Devran'ın siyah çerçeveli resmi var. Timur'a ters ters bakar.)* Rüya Hanım?!

Timur. İzninizle ben gideyim, Rüya Hanım. Merhumun  töreni için özel bir fikrim var. Yarın dilediğiniz saatte gelirim, bunu konuşuruz.

Rüya. Teşekkür ederim, Timur Bey.

(Timur Samir'i görüp heyecanlanır. Sonra gider. Fakat kapıyı karıştırır.)

Rüya. Timur Bey, kapı karşı tarafta.

(Timur heyecanlı ve şaşkın bir halde döner gider.)

Samir. *(Rüya'ya)* Seni neredeyse şundan da kıskanacağım.

Rüya. Daha akıllıca bir söz söyleyemez miydin? Sen beni sevmiyorsun ya zaten... Öylesine...
(*Lafının arkasını getirmez.*)

Samir. (*Rüya'ya iyice yaklaşır.*) Matem elbisesinde daha çekicisin. (*Öpmek ister.*)

Rüya. (*Eliyle Samir'i uzak tutar.*) Onun ruhu henüz burada.

Samir. Bu da yeni mi çıktı? Bedeni de, ruhu burada, bu odadayken biz seninle burada ne cevizler kırdık. Şimdi sanal bir ruh yüzünden...
(*Sözünü bitirmeden yine öpmek ister.*)

Rüya. (*Yine eliyle Samir'i durdurur.*) Hayattayken kendisi hakkında farklı düşünüyordum. Öldükten sonra daha başka türlü düşünüyorum.

Samir. Gerçekten de kadınları normal mantıkla anlamamanın imkânı yok.

Rüya. Özellikle de mantık konusunda yaya kalan biri için.

Samir. Beni üzmem istiyorsan, yapamayacaksın.

Rüya. Niçin yapamıyormuşum?

Samir. *(Bariz bir ikiyüzlülükle)* Hani, seninle evlenmeyecek miydik?

Rüya. *(Acıklı bir gülümsemeye)* Dün bu saatte sana evlenme teklif ettiğimde ne cevap verdiğini unuttun mu?

Samir. Dün dündür. Dün artık tarih oldu, arşive gitti. Dün Devran Eminbeyli hayattaydı, bugün değil... Hayatta değilse, demek oluyor ki korkmaya, endişelenmeye gerek yok. Yani istediğimizi yapabiliriz... *(Ara)* Bu konuyu konuşmak için bolca zamanımız olacak. Şimdi acil ve asıl konuya geçelim.

Rüya. Sanıyorum rahmetlinin üçü ve yedisi için konuşacaksın. Mezar taşı meselesini de şimdi halledelim.

Samir. *(Laubali)* Kastettiğim o değildi. Onu sonra konuşuruz.

Rüya. *(Şaşırmış)* Öyleyse, acil olan konu nedir?

Samir. *(Çılgın bir coşkuyla)* Milyonlar konusu! Vasiyetnamesinin evdeki kopyasını getir bakalım. Bir kopyası noterdeymiş, onunla ben ilgilenirim.

Rüya. (*İlgiyle*) Vasiyetnameyi ne yapacaksın ki?

Samir. Yırtacağım. Sence, milyonları şu serseri akrabalarla paylaşmamız gerekiyor mu?

Rüya. Biz paylaşmıyoruz ki. Paylaşan o paraların ve vasiyetnamenin sahibi. Biz yalnızca kendi payımıza düşeni alacağız. Hem bunu konuşmak için daha erken. Zavallıyı daha yeni toprağa verdik. Sen de etrafımda çok dolanma, herkesin gözü kulağı bizim üzerimizde.

Samir. Artık korkacağımız kim kaldı ki? Kim nasıl isterse düşünebilir. Sen benimle açık konuşsana, ne yapmayı düşünüyorsun?

Rüya. Hiçbir şey düşündüğüm yok. Ne düşünmüşse, Devran düşünmüş. Suç işlemek gibi bir niyetim de yok. Kime ne düşerse onu alır. Hem de çok yakın bir zamanda.

Samir. Neden bunca acele ediyorsun?

Rüya. Bunlardan kurtulmak istiyorum. Özellikle de şu Ceylan'dan. Üstelik bugün, hatta hemen şimdi.

Samir. Rüya, sen aklını kaçırmışsın! Biz o paranın tamamına sahip olabiliriz.

Rüya. Nasıl? Bunu nasıl yapmayı düşünüyorsun?

Samir. Sen kaç yıldan beridir Devran'ın nikâhlı karısısın. Yasayla servetinin tümünün sahibi de sensin.

Rüya. Ya vasiyetnamenin noterdeki kopyası ne olacak? Herkesin bundan haberi var.

Samir. *(Ayartıcı bir sesle)* O kopyayı ortadan kaldıracabilirim, Rüya... Bunu yapabilirim... Güven bana!

Rüya. Ya sonra?

Samir. Paranın tamamı senin olur. Toplam paranın ne kadar olduğunu da biliyorum.

Rüya. Nereden biliyorsun? Vasiyetnameyi gördün mü?

Samir. Hayır, görmedim. Ama rahmetli, paranın yüz altmış milyon olduğunu ağzından kaçırdıydı.

Rüya. Peki, diyelim ki paranın tümüne ben sahip oldum. Senin bu işten kârın nedir?

Samir. (*Şaşkın*) Ne demek benim kârım nedir? Biz ikimiz aynı insan değil miyiz ki? Sen dünkü konuşmayı çıkar aklından. Eminbeyli hayattayken ne yapabiliyordum ki?

Rüya. (*Özel bir vurguyla*) Ama Eminbeyli hayattayken, karısıyla aşk yaşıyor ve asla korkmuyordun. (*Ara*)

Samir. (*Şaşkın*) Ben seni hep sevdim vallahi. Fakat korku...

Rüya. (*Sinirli bir tavırla*) Sevmişmiş... Senin sevgiden anladığın gününü gün etmek olmuştur. Sevgiyle her zaman alay ettin. Senin gibi insanlar korkak ve güvenilmezdir... Sen pusuya yatan erkek tilkiyi çağırıyorsun bana...

Samir. Her şey şartlara bağlı Rüya Hanım. şükürler olsun, şimdi şartlar da oluştu...

Rüya. (*Sinirli*) Hiç utanmıyorsun, değil mi? Rahmetlinin naşını daha bugün toprağa verdik. Ve şimdi sen onun karısına evlenme teklif ediyorsun...

Samir. Bugüne kadar kollarını boynuma dolayarak kulağıma fısıldadığın o tatlı sözler, o ateşli öpüşler yalanmış, öyle mi?

Rüya. *(Samir'e nefretle bakarak)* Neden yalan olsun? Ben o şehvetli anlarımda ne hissettiysem onu söyledim, o kadar!

Samir. *(Tehditkâr bir şekilde)* Ben seni hiç tanımamışım!

Rüya. Orası senin sorunun artık!

Ceylan. *(Sesi gelir)* Ağabey, ağabeyciğim... Belimi kırdın, ağabeyciğim... Göğsüme çaprazlama dağ çektin, ağabeyciğim... Sırtımı büktün, gözümü yaşlı bıraktın, ağabeyciğim...

Samir. Onca parayı bu salaklara mı vereceksin?
(Ceylan'ı işaret eder.)

Rüya. Salak dediğin bu insanlar Devran'ın çok sevdiği akrabaları.

(Önce Ceylan'la Pirim, peşlerinden Bayram'la Zehra gelir. Ceylan'ın ağlamaktan gözleri şişmiştir. Pirim'in duyguları belli değil. Bayram da sakindir. Zehra'nın sürekli olarak dudakları kıpırıyor, bir

şeyler mırıldanıyor. Devran'ın resminin karşısına geçerek dua okur.)

Ceylan. Nerede kız, şu Filipinli Dulcinea mıdır, nedir? Ağlamaktan dilim parçalandı, dudaklarım kurudu, bari bir bardak çay getirseydi.

(Delisay elinde içeridekilerin sayısı kadar çayla gelir, sessizce herkese yaklaşıp çay teklif eder.)

Pirim. *(Delisay'ı Ceylan'a gönderir)* İşte ona ver, susayan o.

(Rüya Samir'den ayrılmış, bir kenara çekilmiştir.)

Ceylan. *(Bir bardak çay alır)* Sağ olasın... Adı neydi bu kızın, Rüya?

Rüya. Demin söyledin ya!

Pirim. Kızım, herkesin derdi ne, senin derdin ne? Adının ne olduğu ne fark eder? Çayını iç işte.

Ceylan. *(Çaydan bir yudum içer, dudaklarını yalar. Tekrar ağıt okumaya başlar.)* Ağabeyciğim, ağabeyciğim... Canım ağabeyim... *(Tiz sesle bağırır.)* Bacın ölsün... *(Ardından toparlanarak tok sesle)* Ağabeyimin içine doğmuşmuş gideceği, malum olmuşmuş kendisine. Ağabeyciğim,

ağabeyciğim... Bizi perişan bırakıp giden
ağabeyciğim... Bizi yetim bırakıp giden
ağabeyciğim...

Bayram. Yeter artık, tekrardan başlayıp bizi de ağlatma... Dünden beri kendimize gelemedik zaten.

Ceylan. Ben nasıl ağlamayayım? Dağ gibi ağabeyimi kaybettim. Ben nasıl ağıt yakmayayım? Devran'ı toprağa verdim de geldim. Hiç ölecek ağabey miydi? Hayır, asla! Sapasağlam, pehlivan gibi adam durduk yerde toprağa düştü... Yanıyorum, yanıyorum, ciğerim göz göz oluyor, tependen dumanlar çıkıyor... *(Hıçkırarak ağlar.)*

Bayram. *(Mendilini gözlerine bastırır.)* Güzel ağabeyim, ağırbaşlı ağabeyim, mert ağabeyim, cömert ağabeyim. *(Ara)* Belimizi büken ağabeyim...

Pirim. Biz de dün, ya senden erken ölürsek, bize bıraktığın paralar ne olacak diye adamın yakasına sarılıyorduk.

Ceylan. Dilim kurusaydı o sözü söylediğim yerde. *(Yüzünü yırtar.)* Nutkum tutulsaydı da konuşamasaydım.

Bayram. *(Akrabalarına dönerek)* Ne kadar sayanı varmış Devran ağabeyin. Cenazesinde kim yoktu ki... İğne atsan yere düşmezdi.

Samir. Bir de, çoğu insan habersizdi. Telefon üstüne telefon geliyordu.

Ceylan. Üç töreninde ne çok insan olacak, var da hesabını yap. Keşke kendisi hayatta olsa da görseydi...

Pirim. Aptal aptal konuşma kız, kendisi hayatta olsa bunca insanın ne işi vardı burada?

Ceylan. Ben ne koştüğümü biliyor muyum ki? Ben kendimde miyim ki? Canım ağabeyciğim, canım ağabeyciğim, vah, vah, vah...

Bayram. Hasta olsa, otomobili kaza yapsa, neyse derim... Ölüm hak ne de olsa... Ama böyle... Elektrikçi misin sen? Boynum kopsun, neden kolundan tutup da durdurmadım ki?

Pirim. *(Üzgün)* Koruyamadık kaynımı.

Zehra. *(Oldukça ciddi)* Kimsenin suçu değil, ecel bu, Allah'ın emri bu. Kimse dünyaya kendi iradesiyle gelmez, kimse de kendi iradesiyle gitmez. Olup biten her şey Allah'tandır. Allah'ın emrine karşı gelmek nankörlüktür, asiliktir.

Ceylan. Yani şimdi ağabeyimiz için ağlamayalım mı, Zehra Hanım? Ağabeyimiz öldü diye şükür mü edelim demeye getiriyorsun?

Zehra. Estağfurullah. Ölen için ağlamak gerekir, imamlarımız için de ağlarız nitekim. Fakat Rabbimize asi olmamak kaydıyla.

(Ceylan sızlana sızlana çay içer. Elman elinde Devran'ın resmiyle gelir. Rüya'nın işaretiyle resmi masanın üzerine bırakır, bir kenara geçip oturur. Sonra Rüya Devran'ın siyah çerçeveli resminin önüne geçer, yüzünü akrabalara dönerek konuşur.)

Rüya. Rica ediyorum, iki dakika beni dinleyiniz. *(Sessizlik olur.)* Hepimiz Devran'ı çok seviyorduk, ağabey olarak, koca olarak, kayın olarak, arkadaş olarak, hepimize destektir. Fakat olmuşa çare yok. Kendisini koruyamadık, kaybettik. Tek tesellimiz kendisini usulüne uygun, adına yakışır bir şekilde

toprağa vermiş olmamız. Allah Devran'a rahmet eylesin. (*Herkes "Allah rahmet eylesin" der.*)

Zehra. (*Rüya'nın sözünü keser.*) Haklısın, Rüya bacım, Allah'ın huzuruna saygıyla, ihtiramla gönderdik. Mekânı cennet olsun. İnşallah diğer törenleri de adına yakışır bir şekilde yaparız.

Rüya. Çok garip bir tesadüf, hatta ibretlik bir olay oldu. Vasiyetname bıraktığını bize söyledikten bir saat sonra böylesine tuhaf bir olay yaşandı ve Devran gibi güçlü bir adam böylesine ucuz bir ölümle hayatını sonlandırdı...

Ceylan. (*Öfkeyle Rüya'ya bakar, sözünü keser.*) Neden ucuz olsun, kız? Ağabeyimi küçük düşürme.

Zehra. Dünyada hiçbir şey tesadüf değildir, Rüya bacım. Devran ağabey de Rabbimizin istediği gibi hareket etti. Kadere ve kazaya karşı gelmek bizim elimizde değil, zavallının yazgısı buymuş.

Ceylan. O yazgıyı yazanın kalemi kırılıydı!

Zehra. Asi olmak büyük günah, Ceylan bacım.

Ceylan. Sen de bizi günahlarla korkutup durmasana. Kimsenin konuşmasına fırsat vermiyorsun.

Zehra. Estağfurullah. Ben kimim ki sizi korkutacağım? Ben sadece ikaz ediyorum. Peygamberimizin buyurduğunu aktarıyorum.

Ceylan. Canım ağabeyim, bacın ölsün! Bizi adam ettin de, kendin çekip gittin. Bizi milyoner ettin de, kendin öldün gittin!

Rüya. *(Zehra'yla Ceylan'ın atışmasına son verir.)*
Durun bakalım! Pazarda değilsiniz. Bırakın da lafımı bitireyim. Devran'ın dul kalan eşi olarak sorumluluğu üzerime almak, vasiyetnamesini sizlere açıklamak istiyorum. Devran'ın kime ne kadar pay bıraktığını herkes öğrensin bakalım.

(Ceylan eli ağzında, ağzı da açık halde öyle kalakalmıştır. Ortalığa derin bir sessizlik çökmüştür, herkeste bir değişiklik sezilmektedir.)

Elman. Rüya Hanım, acaba merhumun kırkını beklese miydik?

(Herkes memnuniyetsizlikle Elman'a bakar.)

Rüya. Hayır, Elman Bey, kararım kesin. Bu yükü omuzlarımda kırk gün taşıyamam. Üstelik Devran'ın ölümünden ders almamız gerekiyor. Devran öleceğini hiç aklına getirmiyordu bile.

Zehra. Evet, ölüm kaşla göz arasındadır.

Ceylan. *(Fısıltıyla)* Pirim, kalbim sancıyor, cebinde Validol var mı?

Pirim. Kalmadı. Sonuncuyu ben kullandım.

Ceylan. Benden erken davranmışsın. *(Çayından bir yudum alır.)*

(Rüya vasiyetnameyi getirmek için kasanın olduğu odaya gider. Az sonra heyecanlı bir şekilde ve eli boş döner. Herkesin gözü üzerindedir. Eli boş döndüğünü gören herkes telaşa kapılır. Rüya diğer odaları aramaya gider, herkes de peşine takılır. Fakat hiçbir yerde bulamazlar. Delisay'a sorar. Delisay da olumlu bir yanıt vermez, başını sallar. Aniden kitap dolabı aklına gelir, oraya koşar. Herkes keyifsiz halde peşinden gider. Vasiyetnamenin kaybolduğuna inanmaktadırlar. Rüya aceleyle dolabı açar, içinden ağız kapalı büyükçe bir zarf çıkarır. Akrabalar sevinçli ve

heyecanlı bir şekilde "Buldun mu?" diye sorarlar. Rüya onların yüzlerine bile bakmaz.)

Rüya. Herkes otursun. Samir, sen de otur, dolanıp durma! Elman Bey, siz yanıma gelin lütfen.

(Elman gelir. Rüya zarfı kendisine vererek kısık sesle bir şeyler söyler.)

Ceylan. *(Fısıltıyla Pirim'e)* Bunca yılda bizim gelini tanıyamadım gitti!

Pirim. Ne demek bu?

Ceylan. Ne demek ne demek? Ne demekse o demek işte! Akıllı mı, aptal mı, kurnaz mı, alık mı, anlayamadım.

Pirim. Devran ağabey anlamış mıydı sanki? Aslan gibi adamları parmağında oynatan Devran ağabey, bu kadının önünde mazlum bir köleye dönüşüyordu.

Ceylan. Doğru düzgün konuş be!

Rüya. Elman Bey, lütfen zarfı şimdi, herkesin önünde açınız. Değerli mirasçılar, dikkatlice bakınız, vasiyetnamenin zarfı sizin gözünüzün önünde açılıyor. Zarfın üzerinde mühür de var.

Elman. *(Rüya'ya)* İtimadınız için teşekkür ederim, Rüya Hanım.

(Herkesin gözü Elman'ın elindeki zarftadır. Elman zarfı ışığa tutup bakar ve bir tarafından dikkatlice açar. İkiye katlı kâğıdı çıkarır. Ellerin titrediği belli olmaktadır.)

Elman. Okuyayım mı?

Bayram. *(Bambaşka biriymiş, dünkü Bayram değilmiş, ağabeyine övgüler dizen, ağabeyinin ayağını koyduğu yere başını koyacağını söyleyen Bayram değilmiş gibi.)* Elbette oku, fazla lafa gerek yok.

Ceylan. Pirim, hiç iyi değilim.

Pirim. Şu dakika kim iyi ki, kızım?

Ceylan. Ölüyorum yahu!

Pirim. *(Sabırsızlanarak)* Ölecek zaman değil şimdi, Ceylan, dur biraz. Bakalım bize düşen nedir?

(Elman gözünün kuyruğuyla Rüya'ya bakar, ondan işaret beklediği anlaşılmaktadır.)

Rüya. Buyurunuz, Elman Bey.

Zehra. Bismillahirrahmanirrahim. *(Dudakları sessiz kıpırdar.)*

Ceylan. *(Oturduğu yerde sağa sola salınarak)*
Ağabeyciğim... Ağabeyciğim...

Elman. Vasiyetnameyi okumadan önce merhum Devran Bey'in bir ricasını sizlere hatırlatmak isterim.

Pirim. *(Sabırsız)* Bayram, söyle şuna, biz her şeyi hatırlıyoruz.

Elman. Devran Bey bize bu vasiyetnameden söz ederken şöyle demişti: Kime ne kadar para düştüğünü tartışmayınız, beni ya da başka birini suçlamayınız. Herkes payına düşüne razı olsun.

Bayram. *(Sıkıldığını belli ederek)* Onu biliyoruz. Başka?

Elman. Başka mı? Bundan başka Devran'dan yeni bir emir, yeni bir istek hiçbir zaman olmayacaktır. *(Ağlamaklı olur, mendilini yaşarmış gözlerine bastırır.)*

Ceylan. *(Neredeyse Elman'a saldıracak gibi)* Şunun artistliğine baksana, Pirim. Biz yalan olduk, bu gerçek.

Rüya. *(Sinirli)* Elman Bey, lütfen vasiyetnameyi okuyun.

Elman. *(Okur)* Ben Durmuş oğlu Devran Eminbeyli...

Samir. Bu kısmı geçsek mi?

Bayram. *(Sinirli)* Sen asıl maddeleri oku, Elman Bey, bakalım kime ne düşecek? Hem biraz seri ol...

(Elman Rüya'ya bakar, Rüya kafasının hafif bir hareketiyle onaylar.)

Elman. Arkadaşım Elman'a on... *(Nefesi tıkanır, dili dönmez.)* On... *(Yutkunur, yine sesi çıkmaz.)*

Bayram. *(Telaşlı)* Yahu, ne oldu sana, Elman?

Zehra. Su verin ona.

(Samir hızlı davranarak çay bardağını Elman'a uzatır. Elman titreyen eliyle bardağı alıp bir yudum içer.)

Elman. *(Zehra'ya)* Teşekkür ederim.

Bayram. Devam et bakalım, ihtiyar, devam et...
Dikkat et... Çürüttün bizi...

Elman. *(Devam eder.)* On... On... On milyon...
(Ayakta duramayarak sandalyeye çöker.)

Ceylan. *(Neredeyse bağırarak)* Kime? Kime bırakıyor on milyonu?

Pirim. Elman'a işte.

Ceylan. *(Yakasını yırtar)* Abov, babamın evi yıkılsın, şimdi kalbime inecek.

Rüya. Ceylan, yersiz laf sokmalarını kendine sakla.

Ceylan. *(Rüya'ya aldırmadan)* On milyon ne? Dolar mı?

Elman. *(Yüzünün terini ceketinin koluyla siler.)*
Manat! Devran Bey bana on milyon manat bırakmış. Beyler, ben kendisinin akrabası bile değilim, fakat. Bu... bu alicenaplık! *(Ağlar.)* Sana binlerce kez rahmet olsun.

Pirim. *(Kâğıdı almak ister.)* Bu olmadı işte, Elman Bey. Sen bizi öldürecek misin? Ver bakalım şu kâğıdı bana!

Rüya. (*Kızgın*) Pirim! Vasiyetnameye dokunmayın!

Ceylan. Nedenmiş, kız? Pirim yabancı mı? Yoksa sizi kandıracak mı? Devran'ın öz bacısının kocası değil mi?

Rüya. (*Âmirane*) Elman Bey, toparlan bakalım! Devran seni bu paraya layık görmese, vasiyetine yazmazdı. Kendini topla!

Elman. (*Şaşkın*) Özür dilerim, herkesten özür dilerim... İnanamadım, zayıflık gösterdim...

Zehra. Bir Besmele çek, Elman kardeş.

Elman. Bismillah. (*Okur*) Amcaoğlum Samir'e beş milyon ve beş katlı binadaki beş oda dairemi bırakıyorum.

Samir. (*Yüzü morarır, fakat belli etmemeye çalışır.*) Demek öyle! Nasılmış, Rüya Hanım?

Rüya. (*Yüksek perdeden*) Beyler, Devran'ın ricasını demin Elman Bey sizlere hatırlattı. Lütfen merhuma saygı gösteriniz, nitekim kendisi hepimize saygısını göstermiş.

Elman. Ceylan bacımın...

Ceylan. Canım ağabeyciğim, Ceylan bacım diyen diline, yazan eline canım kurban olsun!

Elman. Ceylan bacımın...

Ceylan. Ceylan bacın ölseydi de bu günü görmeseydi.

Pirim. Bir sus be kızım, bakalım adam sana ne demiş.

Ceylan. Bana ne bağıryorsun, be Pirim?

Pirim. Bunca “ölsem, ölsem” diyeceğine bir kere ölsem biz de kurtulurduk.

Ceylan. Ben niçin ölecekmişim? Beni istemeyenler ölsün!

Pirim. Devam et, Elman Bey.

Elman. Ceylan bacımın...

Ceylan. Canım ağabeyim, bacın...

(Pirim hızlı davranarak Ceylan'ın ağzını eliyle kapatır.)

Pirim. Hemen okuyuver, Elman Bey, ağzını kapattım.

Elman. Ceylan bacımın kocası eniştem Pirim'e on milyon manat.

Pirim. *(Ceylan'ı bırakır. Sonra ayağa kalkarak Elman'ı öper. Mutluluktan, gayriiradi zıplar. Maymunluk eder.)* Sağ olasın, kayın. *(Devran'ın resmini öper.)* Sen bin yaşa, e mi? Bin bereket.

Ceylan. *(Şok olmuş halde)* Ne bereketi, be adam? Buna bereket mi diyorsun?

Pirim. *(Sevinçli)* Ceylan, kendine gel, nankörlük etme!

Ceylan. Yok yani, nasıl olur, Elman'a, bir yabancıya da on milyon, Ceylan bacısının kocasına da on milyon! Bunu yazarken ne düşünüyormuş acaba, Rüya? Sana sordum, cevap versene!

Rüya. *(Aldırışsız)* Ben Devran'ın vasiyetini şerh edecek değilim.

Elman. *(Resmi bir tonla)* Böyle soruları biz cevaplayamayız, Ceylan Hanım.

Ceylan. Peki, ne yapalım, devamını dinleyelim bakalım, ağabeyim başka neler demiş?

(Telefon çalar. Rüya çantasından telefonunu çıkarır.)

Rüya. Efendim, buyurun benim. Yok, sıradan bir ölüm vakası... Böylesine aptalca sorularla beni rahatsız etmeyiniz! *(Telefonu masanın üzerine fırlatır.)* Yerin kulağı varmış. Biz daha vasiyetnameyi okuyup bitiremedik, bunlar her şeyi biliyor. Kime kaç para bıraktığını öğrenmek istiyorlar.

Bayram. Kim ki onlar?

Rüya. Ne bileyim, basın, gazeteciler!

Pirim. Ne yapsınlar? Onların işi sansasyon aramak...

Ceylan. Bir susun artık. Gerisini duyalım.

Elman. Devam ediyorum. Sevgili kardeşim Bayram'ın karısı Zehra bacıya on milyon manat ve ilaveten hayır işlerine harcaması için daha beş milyon manat bırakıyorum.

(Herkeste bir kıpırdama olur, herkes birbirinin yüzüne bakar.)

Zehra. Devran ağabey, Allah öteki dünyada da senden razı olsun! Mekânın cennet olsun. Yıllardan beridir çocuklara dinî bilgilerin verildiği bir çocuk bahçesi kurmak istiyordum. Allah sesimi duydu, beni emelime ulaştırdı. Şükürler olsun Sana Allah'ım! Devran ağabeyin ruhu için dua edelim.

Ceylan. *(Delirmiş gibi bağırır.)* Vallahi şimdi kalbime inecek.

Rüya. *(Âmirane)* Elman Bey!

Elman. Bacım Ceylan'a on iki milyon manat bırakıyorum.

Ceylan. Kaç dedi Pirim?

Pirim. Elman Bey, bir daha yüksek sesle okur musun, Ceylan duyamadı.

Elman. Bacım Ceylan'a on iki milyon...

Ceylan. Onu duydum yahu!

Pirim. Allah bereket versin!

Ceylan. Sen de şu bereketi araya sokup durma! El kızı Zehra'ya on beş milyon, öz bacısına on iki milyon, öyle mi? Akli neredeymiş bunu yazarken?

Pirim. Soru sormayın dendi ya. Bu kararları alan kişi hayatta değil madem, ölmüş madem, fazla konuşmanın hiçbir faydası yok.

Ceylan. Hakikatsiz ağabey... *(Ağlar ve yerinden kalkarak Devran'ın resmine saldırır. Elini resmin önünde sallayarak sorar.)* Ben sana böyle mi bacılık yaptım? Senin için canına kıymaya hazır bacına biçtiğin değer bu mu? On iki milyonluk mu? Biricik bacına, her gün yüz defa gadanı alan bacına... On iki milyonluk mu? Fu senin suratına, utan! *(Ağlaya ağlaya yerine geçer, tok sesle sorar.)* Pirim, dolar hesabı mı?

Pirim. *(Üzgün)* Hayır, manat hesabı.

Ceylan. Ne yapayım, ne yapabilirim? Derdimi kime anlatabilirim? Sesimi kime duyurabilirim?

Bayram. *(Sinirli)* Ceylan, yeter artık. Sen yalnız değilsin ki. İkinize düşen para yirmi iki milyon. Yaşayın işte. Yeni bir iş kurun, parayı çoğaltın.

Ceylan. Sen de yalnız değilsin, Bayram ağabey. Karın yalnız başına on beş milyon alıyor, ben, yani öz bacın on iki milyon. Böyle zulüm olur mu?

Bayram. *(Öfkeli)* Ben ağabeyin olsam da seni anlayamadım. Senin dilinden anlayan bir tek Devran ağabey vardı, o da artık yok. Allah onu elimizden aldı. *(Ağlamaklı olur)* Elman Bey, çok uzatıyorsun, oku bitsin şu meret.

Elman. Kardeşim Bayram'a on beş milyon manat...

Ceylan. *(Delirmiş gibi çığlık atarak)* Gördün mü?

Elman. İlaveten Bayram'a beş milyon daha. Parantez içinde şöyle yazılmış: Ben sana güveniyorum, kardeşim, aynen konuştuğumuz gibi... *(Bayram kafasının hareketiyle onaylar.)*

Pirim. *(Bir Bayram'a, bir Rüya'ya bakar)* İlginç bir bulmaca. Acaba cevabı ne?

Samir. Cevabını Bayram Bey biliyor!

(Delisay çayları tazeler, fakat gitmez. Bir kenara çekilerek oradakileri izler.)

Rüya. Bu ne beş milyonuymuş, Bayram? Neye harcanacakmış? Aranızdaki anlaşma nedir?

Bayram. *(Sakin)* Ağabeyim açıklamak gerektiğini düşünse, vasiyetnameye yazardı, Rüya Hanım.

Samir. Biliyorsunuz ki bizler de mirasçılar olarak hak sahibiyiz. Söz konusu olan az para da değil. Beş milyon, bana bırakılan paraya eşittir. Demek ki ilgilenmek bizim hakkımız.

Pirim. Bunu bilmeyi ben de isterdim.

Ceylan. Senin olmadıktan sonra, o paranın kimin olduğu ne fark eder?

Elman. Devran Bey'in istirhamını üçüncü defa hatırlatırım, sevgili akrabalar. Soru sormayın. Rahmetlinin ruhuna saygınız olsun.

Rüya. Bayram, şu beş milyonun ne amaçla ayrıldığını bilmeyi ben de isterim. Devran neden böyle gizli kapaklı işler yapıyor? Belki bizden habersiz bir ailesi daha varmış? Belki evlilik dışı doğan çocuğu varmış? *(Bayram susarak başını öne indirir.)*

Samir. Bunu öğrenemezsek, vasiyetnameyi veto edebiliriz.

Pirim. Kime gideceği belli değilse, o beş milyonu kendi aramızda paylaşabiliriz.

Samir. Konuyu oylamaya sunabiliriz.

Bayram. (*Eminlikle*) Ben ağabeyimin vasiyetini, kendisinin istemiş olduğu gibi yerine getireceğim. Bu yüzden susmak zorundayım. Dün ne dediğini duydunuz: Sana güveniyorum, kardeşim.

Samir. Bu konu açıklığa kavuşmadan, Devran Bey'in isteğini yerine getirip getirmeyeceğinizi nereden bileceğiz? Sizi kim kontrol edecek? O beş milyonun akıbetinin nasıl olduğunu kim bilecek?

Pirim. Kardeşlerim, bizler uygar bir ailenin fertleriyiz. Demek ki her şeyin demokratik ve açık olması gerekiyor. Burada söz konusu olan milyonlar. Bu milyonların kazanılmasında hepimizin emeği vardır. Bunu dün bizzat Devran'dan herkes duydu.

Ceylan. Vallahi, o paranın kime bırakıldığını öğrenmezsem, üzerime gazyağı döküp şuracıkta kendimi yakarım.

Bayram. Gazyağımı kaldı şimdi, Ceylan, benzin döksene! Hem benzin hemen ateş alır.

Pirim. Sen işin gırgırındasın.

Ceylan. Yok, kız, yok! Benim gibi bir bacıya on iki milyon, birilerine (*Zehra'yı işaret eder*) on beş

milyon bıraktığı yetmezmiş gibi, adını sanını bilmediğimiz birine de beş milyon mu bırakmış? Biz bu kadar saf mıyız? Bizimle alay mı ediyor bu adam? Dünden beri gözümün yaşı dinmedi be!

Rüya. (*İroniyle*) Milyoner olduktan sonra dindi ama...

Ceylan. Ne var, kız, yoksa senin gözyaşın sel oldu da aktı mı, Rüya Hanım? Yoksa acıdan yüzünü gözünü yırttın da biz mi göremiyoruz? A insanlar, öyle bir kocayı toprağa verip geldikten sonra gözünden tek bir damla yaş çıkmaması olacak şey mi? Devran gözümüzün önünde ölmüş olmasa, kendisini senin öldürdüğünü düşünürdüm.

Rüya. (*Sinirli*) Yeter artık, bıktırdın beni. Boş sözlerinden yoruldum, artık dayanacak gücüm kalmadı!

Bayram. Ceylan, yeter saçmaladığın. Pirim, sen de karına sahip çık, ağzını kapat.

Ceylan. (*Ağlar*) Bayram ağabey, artık benim tek ağabeyim sensin, sen de bana bu kadarlık mı değer veriyorsun?

Pirim. Ceylan, abartma, sus artık, bakalım bu işin sonu nereye varacak?

Samir. Bayram Bey, söz sizde.

Bayram. Bir defasında ağabeyimin bana, sana beş milyon para vereceğim, onu falanca adrese ulaştırırsın, dediğini hatırlıyorum. Adresi de söylemişti tabii. Bu, ağabeyimle aramızda bir sırdı, bu sırrı hiçbir zaman hiç kimseye söyleyemem! Allah şahidim olsun ki vasiyetname hakkında tek kelime bile etmemişti. Şimdi inandınız mı? Ben de sizinle beraber dün duydum her şeyi.

Samir. Demek oluyor ki vasiyetnamedeki paraları önceden bilmiyordunuz, öyle mi?

Bayram. Asla!

Delisay. *(Cesaretli ve heyecanlı)* Ben o sırrı açıklayabilirim, Mister Bayram.

(Herkes dönerek şaşkınlıkla kıza bakar.)

Delisay. *(Aksanla konuşur)* Şaşırmayınız baylar, sizin dilinizi çok iyi biliyorum.

Pirim. Bu kız hiç konuşmaz, dilsizdir demişlerdi hani?

Bayram. Delisay, siz susun, size kimse bir şey sormadı.

Zehra. (*Şaşkın*) Bayram, sen kızın adını da mı biliyorsun?

Bayram. (*Sinirli*) Biliyorum, Zehra Hanım, biliyorum!

Rüya. (*Telaşlı ve heyecanlı*) Ben hiçbir şey anlayamadım. Devran'ın bu hizmetçiyle ne ilgisi var? Devran'ın sırrını nereden biliyor o?

Samir. Ben anlıyorum galiba. Nasıl derler hani: Cherchez la femme!

Ceylan. Bu kargaşadan bir şey anladıysam Arap olayım!

Delisay. (*Heyecanlı*) Mister Bayram, Devran öldükten sonra bunu saklamanın bir anlamı yok. Baylar, beş milyon manat bana bırakılmıştır. Devran bunu bana çoktan söyleydi.

Rüya. (*Öfkeli*) Devran mı? Sen kendisine öylece Devran mı diyorsun?

Delisay. *(Mağrur)* Elbette, madam. Devran Datu'nun babası.

Ceylan. Dotu da kim, kız?

Delisay. Datu benim oğlum! Devran'la ikimizin oğlu. Devran oğlu Datu Eminbeyli. Bu sonbaharda beş yaşı olacak. Ne yazık ki Devran bunu göremeyecek.

(Rüya sarsılarak eliyle başını tutar ve sandalyeye çöker.)

Zehra. *(Yüzünü göğe çevirerek)* Şükürler olsun, Allah'ım!

Bayram. Sen neye şükrediyorsun?

Zehra. Ne demek neye şükrediyorum? Devran ağabeyin yurduna sahip çıkacak bir oğlu varmış işte.

Ceylan. Adını neden Datı koydunuz, kız, babamın gül gibi adı dururken?

Pirim. Pah, gül gibiymiş! Yok, çiçek gibi!

Ceylan. Ne oldu, be adam, nesini beğenmedin?

Pirim. Çocuğun adını Durmuş koysalardı da Filipinlere rezil mi olsaydı, kız?

Ceylan. (*Alaycı*) Durmuş adının nesi kötü, Pirim Bey?

Pirim. Ceylan! Burada bir trajedi oynanıyor, kar eridi pislikler ortaya çıktı, sen de ada taktın!

Samir. Rüya Hanım, sizin bu maceradan haberiniz yok muydu?

Rüya. (*Kendi kendine konuşuyormuş gibi*) İçime bir kurt düştüydü, fakat Devran'ın beni aldatacağına inanamazdım, üstelik de görün kiminle aldatmış.

Delisay. (*Rüya'ya doğru bakarak*) Kendisi beni çok seviyordu. Dilinizi de bana kendisi seve seve öğretti. Her gece bana ders veriyordu.

Rüya. Nerede?

Delisay. Benim odamda.

Rüya. (*Ağlarmış gibi*) Gözümün önünde bunlar olmuş da ben görmemişim, öyle mi?

Delisay. (*Özel bir vurguyla*) Madam, siz senede üç, dört defa tatile giderken, Devran burada bana dilinizi öğretiyordu.

Ceylan. Maşallah. Pirim otuz yılda bana bir İngilizceyi öğretemedi, şu ufak tefek şey bizim dilimizi öğrenivermiş, baksana.

Pirim. Kız, ben sana anadilimizde konuşmayı bile öğretemedim, İngilizce bir yana kalsın.

Delisay. Devran çok yetenekli bir adamdı, en kıt akıllı kadını bile öğretebilirdi.

Ceylan. Kimmiş, kız, kıt akıllı?

Pirim. (*Şakayla*) Seni diyor.

Delisay. Bir çocuğumuz olacağını öğrendiğinde... Ben bir erkeğin o kadar çok sevindiğini, öylesine mutlu olduğunu hiç görmemiştim. Beni kucağında döndürdü, döndürdü, sonra da yatağa yatırarak...

Zehra. (*Delisay'ın sözünü keser*) Çocuk şimdi nerede kızım?

Delisay. Lütfen sözümü kesmeyin. Asıl ilginç bundan sonra oldu. Ben kendisine çocuk istemediğini söyledim. O zaman Devran bana öyle

bir tokat patlattı ki gözümde şimşekler çaktı. Çocuğa bir şey olursa, seni öldürürüm, dedi. Fakat ben yine de istemiyordum, korkuyordum.

Rüya. Neden korkuyordun?

Delisay. Neden mi? Sizden korkuyordum, madam!

Ceylan. (*Delisay'a*) Amma da korkuyormuşsun! Kadının kocasını evin içinde elinden almış, bir de çocuk doğurmuş, şimdi de sizden korkuyordum diyor.

Delisay. Devran bana, soyumun sürmesi lazım, bana soyumu sürdüreceğ bir çocuk doğuracaksın, demişti. Artık yaşlandım, Datu'nun büyüdüğünü belki göremem, fakat istikbalini tam olarak güvenceye alacağım, demişti.

Rüya. Çocuk nerede?

Delisay. Datu şimdi uzakta. Filipinler'de. Annemin yanında. Devran, güvenli bir yere göndermemi söylemişti. Yedi yaşını doldurunca Datu'yu Londra'ya gönderecekti. Önemli değil, onun isteğini ben yerine getireceğim.

Rüya. *(Büyük bir öfkeyle Delisay'a saldırır)*
Filipinli... Pılını pırtını topla, bugünden tezi yok,
defol git bu evden. Alçak kadın...

Delisay. Zaten Devran'ın ardından bu evde
kalacak değildim. Bir ev tuttum bile. Mister
Bayram, işte kartım, beni buradan bulabilirsiniz.
(Kartını Bayram'a verir, bir köşeye çekilir.)

Ceylan. Bizimkilere şükür etmeliyiz. Bu saman
altından su yürütmüş, baksanıza, kız.

Bayram. *(Ortalığa)* Artık bana soracağınız bir şey
kalmadı, değil mi?

Rüya. Sana soracağım çok şey var, Mister Bayram.
Fakat hiçbirini sormayacağım.

Bayram. Ben ağabeyimin sırrını muhafaza
ediyordum. Şunu da itiraf etmeliyim ki çocuğun
doğmasından memnun olmuştum. Bu yüzden de
memnuniyetle bu görevi kabul ettim. Datu bizim
soyumuzu sürdürecektir, çünkü biliyorsunuz ki
benim de erkek evladım yok.

Rüya. *(Ağlamaklı bir sesle)* Samir Bey, yeryüzünde
aşk diye bir şey yok diyen kadın pek de aptal
değilmiş, şimdi gördün mü? *(Ara)* Devran'ın beni

hiçbir zaman sevmediğini biraz önce sana söylemedim mi? *(Ara)* Başım ağrıdı, ben gideyim... *(Geniş adımlarla gider.)*

Samir. *(Rüya'nın peşinden koşarak)* Elman Bey listeyi sona kadar okumadı. Nereye gidiyorsun?

Rüya. *(Bir an duraksar)* Evet, bir tek benim adım okunmadı. Ben de hiçbir şey istemiyorum.

Elman. *(Okur)* Eşim Rüya Hanım'a elli milyon manat ve içinde oturduğumuz villayı bırakıyorum. *(Herkes şaşkınlık ve kıskançlıkla Rüya'ya bakar. Rüya'nın da yüzünde şaşkın bir ifade vardır.)*

Rüya. *(Kederli ve alaycı)* Hepinizi kutlarım. Her ne kadar acı olsa da şunu itiraf etmemiz gerekir: Bir kişinin ölümü bunca insanı bahtiyar etti, zengin etti.

Ceylan. Canım ağabeyciğim, canım ağabeyciğim... *(Rüya'nın telefonu masanın üzerinde çalar. Rüya kayıtsızlıkla telefonu alır ve kimin aradığına bakmadan konuşur.)*

Rüya. Efendim? Kim? *(Heyecanlanır.)* Anlamadım... Nasıl yani? Sen... Sen... *(Telefonu*

derhal kapatmak ister, yanlışlıkla sesini açar. Telefondan gelen ve ne dediği anlaşılmayan boğuk erkek sesini herkes duyar. Rüya kulaklarını kapatır.)

Ceylan. Abov, Allah'ım, canımı al!

Pirim. Kimmiş, bacım?

Bayram. *(Heyecanlı)* Devran mı? Ses kaydı mı?

Zehra. *(Şaşkın)* Bismillah!

Samir. *(Öfkeli)* Kesin şu yaramazın sesini!
(Telefonu masanın üzerinden alır.)

Elman. *(Yolunu keser.)* Telefona elini sürme!

Devran. *(Telefondan boğuk sesi gelir.)* Rüya...
Benim... Beni kurtar, boğuluyorum...

Ceylan. Kim o boğulan, Pirim? Kim bizimle eğlenen?

Devran. *(Sesi gelir)* Çıkarın beni buradan...

Elman. Bu eşek şakası da ne demek oluyor?
(Telefonu alır.) Alo, alo, seni bir elime geçirirsem...

Devran. *(Sesi gelir)* Elman?! Elman, benim, Devran... Soluğum... tıkanıyor... Hava yok... Neredeyim ben?

Elman. Ama bu imkânsız. Ben...

Bayram. Şu telefonu bana ver, bakalım hangi numaradan arıyorlar? *(Telefonu Elman'dan alır.)* Bizim felaketimizden kendine oyun çıkararak eğlenen kimmiş bakalım. *(Aceleyle telefonu karıştırır.)* Şerefsiz! Gizli numaradan aramış.

Elman. *(Heyecanlı)* Devran da gizli numara kullanırdı.

Rüya. *(Kayıtsız)* Beni hep açık numaradan arardı.

Zehra. *(Heyecanlı)* Öteki taraftan bu tarafa yol yok. Fakat Allah'ın hikmetinden sual olunmaz.

(Telefon Bayram'ın elinde hızla çalar. Bayram irkilerek telefonu elinden düşürür.)

Pirim. *(Telaşlı)* Yine o ise açma!

Bayram. *(Telefona bakar)* O! Gizli numara!

Elman. *(Heyecanlı)* Açsak mı?

Zehra. Bırakın ben konuşayım. Kendisine söyleyecek birkaç lafım var. *(Bayram telefonu Zehra'ya verir.)* Efendim?! Hayır, kardeşim, Rüya Hanım değil, ne söyleyeceksen bana söyle bakalım... Bismillahirrahmanirrahim... Bu onun sesi... Devran ağabeyin sesi... *(Kötüleşir, telefonu elinden düşürür.)* Bayram!..

Bayram. Sen ne diyorsun, Zehra Hanım? *(Kolundan tutarak sandalyeye oturtur.)* Devran'ın sesi mi? Devran yaşıyor mu ki? Devran'ı birkaç saat önce gömmedik mi?

Ceylan. *(Öne çıkar.)* Şu telefonu bana verin, ben ağabeyimin sesini bin sesin arasından tanırım. *(Pirim telefonu alıp Ceylan'a verir.)* Alo! Kim o? A duyusuz!.. Tek tek, yavaş yavaş konuş bakalım bizden ne istiyorsun? Bizim yaramız daha kanıyor, a zalim adam, Allah seni de bizim gibi etsin. Efendim? Ceylan bacın mı? Ne dedin, ne dedin? *(Çığlık atar.)* Bacın sana kurban olsun, ağabeyciğim. *(Bayılır.)*

Samir. *(Öfkeli)* Bu şerefsiz ne diyor ki duyan herkes bayılıyor? *(Telefonu alır.)* Bana bak, şimdi kim olduğunu öğrenir, seni mahvederim,

namussuz herif! Bir tek seni de değil, tüm sülaleni, alçak adam!.. A deyyus, *(etrafındakilere)* affedersiniz, Devran yaşıyor mu ki bizi arasın? Öyle mi, demek ölmedin? Peki, az sonra seni yakaladığımda it gibi gebereceksin! *(Telefonu kapatır.)* Ne çirkef insanlar varmış!

Rüya. *(Korkuyla)* Şimdi ne diyor?

Samir. Ben adama diyorum... Benim ne dediğimi duydunuz işte. Adam bana, çıkarın beni buradan, boğuluyorum, deyip duruyor.

Zehra. Allahu ekber!

Bayram. *(Büsbütün şaşkın)* Şeytana lanet olsun. Kendi ellerimle mezara indirmemiş olsam, gerçekten de arayan Devran zannederdim.

Ceylan. *(Ayılır)* Bayram, vallahi de billahi de Devran ağabeyimin sesiydi. *(Ağlar)* Nasıl Ceylan bacım dediyse, düşüp bayılmışım...

Pirim. Salaklaşma, Ceylan. Taklit yapan dünya kadar insan var şimdi. Görmesen, konuşan o kişinin ta kendisi sanırsın. Geçen gösteride izlemedin mi?

Bayram. *(Tedirgin)* Bizimle kim, neden kafa bulsun ama? Kimsenin tavuğuna kışt dediğimiz yok. Bir düşmanımız varsa, böyle düşmanlık mı olur, böyle öç mü alınır?

Samir. Tuhaf olan şu ki bu alçak beni de tanıdı, adımı söyledi.

Ceylan. *(Endişeli)* Yahu, gerçekten Devran mı yoksa?

Pirim. Allah'ım aklıma mukayyet ol. Kız, Ceylan, Devran hayatta mı ki telefonla arasın? Mezarda telefon mu var ki?

Rüya. *(İrkilir)* Telefon mu? *(Ara)* Elman?! Devran'ın telefonu nerede? Telefonu rahmetlinin elinden alıp cebine koyduğunu hatırlıyorum.

Elman. Telefon mu? Aman Allah'ım. *(Elini alınına vurur.)* Telefon...

Rüya. Elman Bey, Devran'ın altın kapaklı telefonunu soruyorum.

Elman. Evet, telefon bendeydi, fakat...

Samir. Ne fakat?

Elman. Vallahi kafam allak bullak olmuş iyice. Söyleyeyim hemen... Mezarlıkta imam Yasin okurken, merhumun yakınlarından biri mezara girsin, dedi. *(Sert bir şekilde)* Ne şaşkın şaşkın bakıyorsunuz suratıma, ne çabuk unuttunuz? *(Ara)* Baktım ki kimsede hareket yok, ben girdim mezara. İmamın söylediklerini yapmak için cenazenin üzerine eğildim, söylediklerini yapıyordum. O sırada telefonun yaka cebimden Devran'ın üzerine düştüğünü gördüm.

Bayram. *(Elman'ın sözünü keser)* Ya sonra?

Elman. İşimi bitirince imam çıkmamı işaret etti, ben de mezardan çıktım. Kafam o kadar karıştı ki telefon aklıma bile gelmedi.

Bayram. Yani telefon mezarda mı kaldı?

Pirim. *(Kızgın)* Nasıl yani? Altın kapaklı, pırlanta taşlı telefonu mezarda mı bıraktın?

Elman. Telefonun mezarda kaldığı aklıma geldiği sırada çok geçti, mezarın üzerine toprak dökülmüştü.

Samir. *(Şüpheli)* Bizim bu masala inanmamız mı gerekiyor?

Elman. *(Nefretle)* Sen inanmasan da olur. Fakat gerçek bu.

Rüya. *(Şüpheli)* Devran şimdi o telefonda mı arıyor demeye getiriyorsun?

Elman. Mantıken öyle, fakat şimdi bunları konuşacak zaman değil, acele etmeliyiz.

(Telefon çalar. Fakat bu defa çalan Rüya'nın telefonu değil. Herkes birbirine bakar. Ses Elman'ın cebinden gelmektedir.)

Elman. *(Aceleyle, elleri heyecandan titreyerek telefonu çıkarıp bakar ve neredeyse bağıarak)*
Yine o!

Samir. Nereden anladın?

Elman. Gizli numara!

Bayram. Aç.

Elman. *(Sesi titreyerek)* Efendim, alo, duyuyorum... Alo... *(Bayram'a)* Konuşamıyor, hırıltılar çıkarıyor, sesi çıkmıyor... *(Bağırır)* Devran! Devran, sen misin? Konuşsana, Devran... Geliyorum, hemen geliyorum, ağabey.

Bayram. *(Telaşlı)* Nereye gidiyorsun, Elman? Ne diyor? Kim bu?

Elman. *(Heyecanlı)* Bir şey söyleyemedi. Soluğu tıkanıyor galiba, konuşamıyor. Fakat arayanın Devran olduğu şüphesiz.

Rüya. *(Âmirane)* Ne demeye çalışıyorsun, Elman Bey?

Elman. *(Rüya'ya)* Acele etmeliyiz, yeniden ölebilir!

Pirim. Elman Bey, aklını mı oynattın? Devran'ı diri diri mi gömmüşüz yani?

Elman. Böyle şeylere sık rastlanır. Cereyan çarpmış biri toprağa gömüldükten sonra uyanabiliyor.

Samir. Deli misin? Böyle bir şey nasıl olur?

Zehra. Allah her şeye kadirdir.

Samir. Ama bir gün geçti vefatının üzerinden. Üstelik bir saatten daha uzun süredir mezarın içinde, havasız, ışsız yerde bulunuyor.

Ceylan. Canım ağabeyim. *(Elleriyle dizlerini döver.)*

Elman. *(Aceleyle)* Tartışacak zaman değil, Bayram... Ben gidiyorum, onu kurtarmam lazım.

Rüya. *(Sarsılmış)* Dur, Elman! Devran şimdi hortlamış mı diyorsun?

Elman. *(Eminlikle)* Neden hortlamış olsun, sadece şoktan uyanmış. Söyledim ya, cereyana kapılan kişiler toprağa gömülünce uyanabilir... *(Herkes tedirgindir. Heyecanla birbirlerinin yüzüne bakarlar. Delisay şaşkın bir şekilde, kimseye bir şey söylemeden ve belli etmeden odadan çıkar.)*

Pirim. Ne fark eder? Ölünün canlanması hortlamak demek işte!

Ceylan. Allah'ım, bizi böyle bir rezillikten korusun!

Elman. Neden rezillik olsun? Bilakis, ne kadar da büyük bir mutluluk! Devran Bey uyanmış ve evine dönüyor. Buna sevinmiyor musunuz?

Bayram. Bu neler söylüyor? Şehrin saygın, seçkin tüm adamları Devran'ın cenazesine katıldı, Elman Bey. Gazetelerde kocaman kocaman taziyeler yayınlandı. Şimdi sen gelmiş, Devran uyandı, evine dönüyor diyorsun. Devran hortladı diyorsun. Bu rezillik değil de, ne?

Ceylan. Bizi sevmeyenler hortlasın! Bizim erkeklerimiz her zaman edepleriyle ölmüşlerdir! Babam Durmuş da, maşallah, gerçek bir erkek gibi can verdiydi.

Elman. *(Telaşlı)* Siz ne dersiniz deyin. Benim onu kurtarmam gerekiyor. *(Gitmek ister.)*

Bayram. *(Âmirane)* Dur bakalım! Devran'ın kardeşi, bacası, nikâhlı karısı...

Pirim. Damadı, yengesi...

Bayram. Bunlar dururken sen mi kurtaracaksın kendisini? Sen benim ağabeyimin mezarını mı eşeceksin? Bunun suç olduğunu bilmiyor musun? Devran'ın arkadaşıydın, Devran hayatta olduğu sürece. Devran öldü, arkadaşlık bitti! Payını da fazlasıyla aldın! Yürü git, aldığına şükret.

Elman. *(Yalvarır)* Beni anlayın, öncelikle, ben de sizler kadar çalıştım, sonrasında, hiçbir şey istemiyorum, on milyonu da istemiyorum, Devran'ı kurtarmam lazım, vicdanım bana bunu emrediyor. *(Gitmek ister)* Aramızda tuz ekmek hakkı var. Kendisine hep bağlılıkla hizmet ettim.

Samir. *(Elman'ı durdurur)* Sen kim köpeksin ki benim amcaoğlumun mezarını eşeceksin?

Pirim. *(Elman'ı ikna etmek ister)* Evladım, birilerinin eşek şakasına göre başına iş alma! Bu bir suç. Ya da aklını oynattığını sanacaklar.

Rüya. *(Eminlikle)* Buna hakkınız yok, Elman Bey. Kocamın mezarını açmaya kalkan olursa, bu işle polis ilgilenecektir.

Elman. Adam orada ölüyor ama, boğuluyor! Buna nasıl razı olabiliyorsunuz? Nasıl bu kadar zalim olabiliyorsunuz? Dün etrafında fır dönüyor, gadasını alıyordunuz. Şimdi ne oldu size?

Ceylan. *(Dizini döver)* Canım ağabeyciğim, namertler cesedini bile rahat bırakmıyor.

Elman. Benim hemen gitmem lazım... Gitmem lazım diyorum size. *(Gitmek ister.)*

Bayram. Ne kadar da emin, baksana! Adam, aklını kullansana! İki metre toprağın altındaki ölü uyanır da telefon eder mi? Uyansa bile, nerede olduğunu nasıl bilecek? Seni cereyan çarpmıştı da, ölmüştün de, şimdi mezarındasın diye kim anlatacak adama?.. *(Sinirlenir.)* İçim daraldı!

(Sinirle yakasını açar.) Kapatın bu konuyu, kendimizi rezil etmeyelim. Herkes için geçerli! Böyle bir şey olmadı! Bayram Eminbeyli'nin ağabeyi hortlamışmış! Yok, daha neler!

Ceylan. Allah vermesin! Devran ağabeyim gibi bir adama hortlamak yakışır mı hiç?

Rüya. *(Fısıltıyla)* Bir hortlakla aynı evde oturulur mu? Ötesini söylemiyorum bile... Ürperdim vallahi.

(Bayram'ın telefonu çalar. Bayram irkilir. Herkesin telaşlı bakışları altında telefonunu çıkarıp bakar ve hemen kapatarak cebine sokar. Ceylan'ın telefonu çalar.)

Ceylan. Bismillahirrahmanirrahim! *(Telefonunu çıkarıp Pirim'e verir.)* Gözlüksüz göremem şimdi.

Pirim. *(Telefonu alıp bakar.)* Boş ver! *(Kapatıp cebine koyar.)*

(Elman yavaş yavaş kapıya yönelir. Samir önünü keser.)

Elman. Ben burada hapis miyim?

Bayram. (*Âmirane*) Ben izin vermeden kimse buradan çıkamaz!

Pirim. (*Yılışık bir tarzda Bayram'a*) Bizzat benim hiçbir yere gitmek gibi bir niyetim yok!

Elman. (*Sert*) Bu da ne demek oluyor, Bayram?

Bayram. Şu demek: Sen aklını kaçırmışsın. Akli kaçıkların yeri akıl hastanesidir!

Elman. (*Öfkeli ve şaşkın*) Ben miyim aklını kaçıran?

Bayram. Ölünün mezardan telefon açarak “Beni kurtarın” dediğini iddia eden birine kim akıllı der? Kimse! Demek ki bunu iddia eden biri aklını kaçırmıştır! Dedim ya, aklını kaçıranların yeri akıl hastanesidir! Seni akıl hastanesine göndermekten kolay ne var benim için? Gerçekten de bir delilik yaparak buradan kaçıp gidince ağabeyimin mezarını açmak istesen, bil ki yerin hapisanedir. Çünkü mezarda unuttuğun altın kapaklı, özel telefonu çalmak istemişsin demektir. Bu amaçla mezara ve cesede hakareten çekinmemişsin. Şimdi gidebilirsin. Samir, bırak da gitsin.

Elman. (*Dizleri üzerine çökerek, çaresiz bir şekilde yakarır.*) Kardeşlerim, yalvarırım, bırakın da gideyim! Önünüzde diz çökmüş yalvarıyorum, bana engel olmayın. (*Rüya'ya dönerek.*) Rüya Hanım, ne olur, izin verin de gideyim.

Rüya. Hayır. Hortlamış birini görürsem, aklımı kaçıtırırım. Kesinlikle olmaz!

Elman. (*Büsbütün ümitsiz, haykırır gibi*) Alçaklar, şerefsizler, vicdansızlar! Nankörler! İşte, sizin gerçek yüzünüz bu! Para için her şeyinizi satarsınız! Onurunuzu da, namusunuzu da, şerefınızı de! Nefret ediyorum, duyuyor musunuz beni, hepimizden nefret ediyorum! (*Ayağa kalkar, Bayram'a döner.*) Senden, Bayram, senden! Öz ağabeyi hayattayken sahtekârlıkla şerefine kadeh kaldıran, sözde ağabeyi için ölmeye hazır olan "kahraman"! Nerede kaldı senin kardeşliğin? Bu duyguyu içinde ne de çabuk öldürdün? (*Ceylan'a döner.*) Sen, sen, Devran'ın biricik kızkardeşi Ceylan Hanım. Her gün bin defa kurban olurum dediğin ağabeyini ne de kolay kurban ettin milyonlara! (*Ceylan ah çekerek ağlar. Elman Pirim'e döner.*) Senin de, a Avcı Pirim, Devran'ın

anlattığı o iğrenç sırtlanlardan hiçbir farkın yok!
Pusuda bekleyerek başkasının avını
sahiplenmekte eşin bulunmaz!

Pirim. Ağzından çıkanı kulağın duysun ulan! İyice
çizmeyi aştn artık! *(Elman'a saldırır. Herkes
Pirim'in önünü keser.)*

Elman. *(Zehra'ya)* Sen, her sözünün başında
Allah'ın adını dilinden düşürmeyen Zehra Hanım,
neden bunları Allah'ın adıyla doğru yola davet
etmiyorsun?

Bayram. Aldırmayın, aldırmayın. Bırakın
konuşsun, içini döksün. Galiba aklını oynatıyor...

Elman. *(Rüya ve Samir'e)* Sizi anlıyorum Samir
Bey, Rüya Hanım. Devran'ın öteki taraftan dönüp
gelmesi elbette ki işinize gelmez. Siz şimdi
özgürsünüz. İğrenç şehvet oyunlarınızı dilediğiniz
gibi oynayabilirsiniz.

Samir. *(Elman'ın üzerine yürür.)* Çeneni kapatacak
mısın artık? *(Elman'ın yakasına sarılır.)*

Elman. *(Herkesle nefretle)* Nankörler, şerefsizler!
Milyonlara sahip olabilirsiniz. Fakat “alçak” ve
“şerefsiz” adlarını üzerinizden atamayacaksınız.

Size de, sahip olduğunuz milyonlara da tükürüyorum. (*Samir Elman'a vurur. Bayram ve Pirim de Samir'e katılır.*)

(*Aniden bir patlama duyulur, ışıklar söner. Sahne tamamen karanlıktır.*)

Zehra. (*Korkuyla*) Bismillahirrahmanirrahim!
Elektrikler gittiye karışmayın.

Ceylan. Pirim, karışma, elektrikçi çağırın.

Rüya. (*Bağırır*) Devran?!

Rüya'nın bağirtisiyle sahne birazcık aydınlanır. Işığın kaynağı sahnenin dibinde ağaran geniş penceredir. Pencerede kefene sarılı bir insanın silueti belirir. Devran'dır. Herkes sarsılmış bir halde ona bakar. Kimse korkusundan kıpırdamaz. Fakat Delisay mutludur, yanaklarından mutluluk gözyaşları süzülür. Devran ne kıpırdar, ne bir ses çıkarır. Sessizlik bir süre devam eder. Aniden Devran büyük bir kuvvetle pencerenin camını kırar. Etrafa saçılan cam kırıklarının arasından çıkarak, donakalmış akrabalarının önünden yavaş ve gergin adımlarla yürür. Herkesin yüzüne nefretle bakar. Herkes korkudan bir yerlere saklanır. Devran kendi

resminin önündeki çiçekleri alarak hareketsiz bekleyen akrabalarının kafasına çalar. Masanın üzerinde vasiyetnameyi görünce durur. Yavaşça eğilerek kâğıdı alır, bir anlığına kâğıda göz atar, sonra kimsenin yüzüne bakmadan kâğıdı paramparça eder. Bir şey söylemeye cesaret edemeyen akrabalardan inlemeyle ahlama karışımı acıklı bir ses duyulur. Devran hiç kimseye aldırmadan yırttığı kâğıdın parçalarını havaya savurur.

Işıklar yavaş yavaş söner.

Perde.

SON

Ağustos, 2014.
